

ความก้าวหน้าของการสาธารณสุขในประเทศไทย

สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

พ.ศ. ๒๕๒๕

กรุงรัตนโกสินทร์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
(พ.ศ. 2325 - 2352)

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
(พ.ศ. 2352 – 2367)

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
(พ.ศ. 2367 – 2394)

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

(พ.ศ. 2394 - 2411)

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
(พ.ศ. 2411 – 2453)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
(พ.ศ. 2489 - ปัจจุบัน)

คำนำ

เนื่องในมหามงคลสมัยแห่งการสถาปนากรุงเทพมหานครครบรอบ 200 ปี ในพุทธศักราช 2525 รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พิจารณาเห็นเป็นโอกาสอันสำคัญยิ่งที่จะจัดงานสมโภช เพื่อให้ประชาชนน้อมระลึกถึงอดีตและภาคภูมิใจในการที่กรุงเทพมหานครมีอายุยืนยาวมาถึง 200 ปี ในวาระดิถีอันเป็นมหามงคลสมัยนี้ ได้แสดงถึงความมั่นคงของบ้านเมืองไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ที่ได้ผ่านพ้นภัยพิบัติต่าง ๆ มีความร่มเย็นเป็นสุขสืบมาด้วยพระบารมีแห่งพระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์ จนกระทั่งทุกวันนี้ และเพื่อสืบทอดพระพรแห่งพระราชอาณัติสืบไป

กระทรวงสาธารณสุขในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม สนับสนุนควบคุมและประสานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งกายและใจ ตลอดจนดูแลสุขภาพของประชาชนและการจัดให้มีบริการสาธารณสุข เห็นสมควรร่วมมือจัดกิจกรรมสนับสนุนการเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ตามนโยบายของรัฐบาลด้วย โดยจัดกิจกรรมเป็น 5 โครงการสำคัญ ๆ ดังนี้ คือ

1. โครงการโรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช
2. โครงการเปิดอาคารและสถาบันที่สำคัญของกระทรวงสาธารณสุข
3. โครงการจัดนิทรรศการความก้าวหน้าด้านการสาธารณสุข
4. โครงการรณรงค์สุขภาพอาคารบ้านเรือน
5. โครงการรณรงค์การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

โครงการจัดนิทรรศการความก้าวหน้าด้านการสาธารณสุข เป็นโครงการที่สำคัญโครงการหนึ่งใน 5 โครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เพื่อเผยแพร่ความก้าวหน้าของงานสาธารณสุข เป็นการชักชวนประชาชน นิสิต นักศึกษาและนักเรียนให้มีความรู้ ความสนใจและร่วมมือในงานสาธารณสุข อันเป็นทางนำทุกคนไปสู่ความสุขภาพดีถ้วนทั่วหน้าในอนาคต กระทรวงสาธารณสุข โดยการเสนอของคณะอนุกรรมการโครงการจัดนิทรรศการความก้าวหน้าด้านการสาธารณสุข ได้พิจารณาเห็นว่า น่าจะจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านการสาธารณสุข ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ไว้เป็นที่ระลึกโอกาสสมโภช และเพื่อเป็นการแสดงกฤตภาคคุณ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ นับตั้งแต่องค์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และพระมหากษัตริย์ในพระบรมจักรีวงศ์ทุกพระองค์ จน

ถึงปัจจุบัน ที่ได้ทรงตระหนักและทรงเห็นความสำคัญของการสาธารณสุข

หนังสือความก้าวหน้าของการสาธารณสุขในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ฉบับนี้ จะมีสาระเนื้อหาโดยสรุปของการสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลปัจจุบัน เรื่องที่ควรทราบเกี่ยวกับกระทรวงสาธารณสุข สถิติที่ควรทราบบางประการเกี่ยวกับด้านการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งแนะนำบริการด้านสาธารณสุขของรัฐและเอกชนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ ของการสาธารณสุขอันจะเป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเองและส่วนรวมโดยทั่วกัน

กระทรวงสาธารณสุข

4 เมษายน 2525

สารบัญ

หน้า

คำนำ

การสาธารณสุขต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2325 – 2394)	1
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394 – 2411)	1
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411 – 2453)	1
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453 – 2468)	3
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468 – 2477)	4
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2477 – 2489)	4
การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2489 – ปัจจุบัน)	4
แผนภูมิการบริหารงานกระทรวงสาธารณสุข (แผนภูมิที่ 1)	9
แผนภูมิแสดงการจัดรูปองค์การบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค (แผนภูมิที่ 2)	10
นโยบายการสาธารณสุขในปัจจุบัน	11
การจัดบริการสาธารณสุขในปัจจุบัน	12
การผลิตเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และการสาธารณสุขในปัจจุบัน	14
สถิติที่ควรทราบบางประการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข	
ตารางที่ 1 อัตราเกิดมีชีพ อัตราตาย และอัตราเพิ่มประชากรตามธรรมชาติ (ต่อประชากร 1,000 คน) พ.ศ. 2509 ถึง 2519	16
- ตารางที่ 2 แสดงการครอบคลุมของสถานบริการสาธารณสุข จำแนก ตามรายเขต พ.ศ. 2523	17
- ตารางที่ 3 อัตราส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อประชากรทั่วประเทศ (พ.ศ. 2520)	18
- ตารางที่ 4 ร้อยละของงบประมาณที่ใช้สำหรับบริการหรือดำเนินการ ต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2521	19
- ตารางที่ 5 จำนวนสถานพยาบาลเอกชนทั่วประเทศ ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2523	20

	หน้า
- ตารางที่ 6 จำนวนร้านจำหน่ายยาทั่วประเทศ พ.ศ. 2524	20
- ตารางที่ 7 จำนวนผู้ขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะจำแนกตามสาขาวิชาชีพ	21
แนะนำบริการด้านสาธารณสุขของรัฐและเอกชนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐในส่วนกลาง	22
- ศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร	24
- สถานบริการสาธารณสุขของเอกชนในส่วนกลาง	26
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชนในส่วนภูมิภาค (จำแนกเป็นรายจังหวัด)	33
เอกสารอ้างอิง	74

ความก้าวหน้าของการสาธารณสุขในสมัยกรุงรัตน โกสินทร์

การสาธารณสุขต้นสมัยกรุงรัตน โกสินทร์ รัชกาลที่ 1- รัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2325-2394)

นับตั้งแต่รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จนถึงตอนต้นรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่มีหลักฐานใด ๆ เกี่ยวกับการสาธารณสุขปรากฏอยู่ คนไทยยังไม่ค่อยรู้จักการสาธารณสุข เมื่อเจ็บป่วยก็รักษาพยาบาลกันโดยไชยาแผนโบราณหรือการบิบนวด ผู้ที่เป็นหมอแผนโบราณได้รับความรู้โดยการฝึกสอน ซึ่งอาศัยความจำเป็นผลักดันและถ่ายทอดกันมาในหมู่วงศ์ญาติเท่านั้น

ถึง พ.ศ. 2378 รัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มีช軒นำวีรจากอเมริกา ชื่อนายแพทย์เจม บีช บร็คเลย์ หรือที่รู้จักกันในนาม “หมอบร็คเลย์” ได้นำการปลูกฝีป้องกันโรคฝีดาษเข้ามาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก มีการถ่ายโลหิต นับได้ว่าเป็นครั้งแรกในภาคตะวันออกและเป็นผู้ริเริ่มการแพทย์แผนปัจจุบันในประเทศไทย สำหรับด้านศัลยกรรมได้จัดทำตำรากรรมรักษา ซึ่งถือว่าเป็นตำราศัลยศาสตร์เล่มแรกของประเทศไทยและเป็นที่อาศัยคืออุปกรณ์หนึ่ง คือประเทศไทยได้รู้จักใช้ยารงับความรู้สึกเป็นแห่งแรกในประเทศแถบภาคตะวันออก

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2394-2411)

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นายแพทย์แซมมวล เรโนลด์ แฮตส์ นักเผยแพรศาสนาชาวอเมริกันได้มีบทบาทช่วยในการควบคุมอหิวาตกโรคและรักษาไข้ โดยการใช้ทิงเจอร์การบุน ผสมน้ำให้ดื่ม ซึ่งเขารายงานไปยังสหรัฐอเมริกาว่า ได้ผลดีมาก

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411-2453)

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2424 ได้เกิดอหิวาตกโรคระบาดขึ้น ต้องตั้งโรงพยาบาลชั่วคราวขึ้นถึง 48 แห่ง แต่เมื่อโรคร้ายสงบลงโรงพยาบาลเอกเทศเหล่านี้ก็ยุบเลิกไป จนถึง พ.ศ. 2429 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาและดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาลถาวรขึ้นในพระนคร คือ โรงพยาบาลศิริราช เริ่มเปิดรับรักษาโรคแก่ประชาชนทั่วไป เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2431 หลังจากนั้นก็มีการจัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นอีกหลายแห่ง เช่น บุรพาพยาบาล โรงพยาบาล-

บาลเทพศิรินทร์ โรงพยาบาลสามเสน โรงพยาบาลเนติขิงโสม โรงพยาบาลหมอบรัดเลย์ บางรัก และโรงพยาบาลโรคติดต่อปากคลองสาน เป็นต้น

ใน พ.ศ. 2431 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมพยาบาล โดยให้พระองค์เจ้าศรีเสาวภาคเป็นอธิบดีบังคับการ ขึ้นตรงต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. 2432 กรมพยาบาลย้ายไปขึ้นอยู่กับกระทรวงธรรมการ และใน พ.ศ. 2432 นี้ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งราชแพทยวิทยาลัยขึ้น ซึ่งเป็นวิทยาลัยแพทย์แห่งแรกในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นที่นาภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นการเริ่มศักราชใหม่ทางการแพทย์และการสาธารณสุข

พ.ศ. 2439 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ จัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์ขึ้น โดยพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงเล็งเห็นว่า กิจการแพทย์ และกิจการพยาบาลย่อมจะต้องควบคู่กันไปในทางการรักษา และด้านการดูแลสุขภาพผู้ป่วย

พ.ศ. 2440 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ จัดตั้งสุขาภิบาลขึ้นในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2441 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอมขึ้นมาเป็นแห่งแรกในชนบท ปัจจุบันคือจังหวัดสมุทรสาคร

พ.ศ. 2444 ได้ทรงให้จัดตั้งหน่วยผลิตหนองผิขึ้นใช้เอง ต่อมาได้ย้ายไปรวมอยู่ในสถานเสาวภาในปี พ.ศ. 2464 นอกจากนี้ ได้จัดให้มีการผลิตยาตำราหลวง และตั้งโอสถสภาขึ้น เพื่อเป็นที่สะสมยาและเวชภัณฑ์ เพื่อใช้ในสถานพยาบาลและองค์การต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมทั้งจัดตั้งกองแพทย์ขึ้นเพื่อให้มีหน้าที่ออกไปดำเนินการป้องกันโรคติดต่อแก่ประชาชนในชนบท และจัดให้มีแพทย์ประจำเมืองด้วย

พ.ศ. 2448 ได้ยุบเลิกกรมพยาบาล ให้โรงพยาบาลต่าง ๆ ไปขึ้นอยู่กับกระทรวงนครบาล ให้โรงเรียนราชแพทยาลัยขึ้นอยู่ในกรมศึกษาธิการ

พ.ศ. 2451 กระทรวงมหาดไทยขอโอนกิจการสาธารณสุข จากกระทรวงธรรมการมาอยู่ในสังกัด โดยขึ้นอยู่กับกรมพลำภักดิ์ (ปัจจุบันคือกรมการปกครอง) และได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง พ.ศ. 2451

พ.ศ. 2455 กระทรวงมหาดไทยได้ขยายงานทางการแพทย์กว้างขวางขึ้น ได้ตั้งกรมพยาบาลขึ้นใหม่ และโอนกิจการสาธารณสุขในสังกัดกรมพลำภักดิ์ เข้ามาอยู่ในกรมพยาบาล งานที่ก้าวหน้าได้แก่ การจัดให้มีแพทย์ประจำทุกจังหวัด และจัดสร้างสถานอนามัยในชนบท ซึ่ง

แรกเริ่มเดิมทีเรียก “โฮตสกา” ค่อยมาเปลี่ยนเป็น “สุขศาลา” และปัจจุบันเรียกกันว่า “สถานีนานามัย” นอกจากนี้ได้ขยายการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษไปทั่วทุกจังหวัด และควบคุมการใช้ยาเสพติดให้โทษ

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนากรมสุขาภิบาลขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ทำให้จิตใจมีระเบียบวินัยขึ้นแก่คนไทยในยุคนั้น ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

พ.ศ. 2457 ได้ทรงให้จัดตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ขึ้น

พ.ศ. 2459 ได้ปรับปรุงกิจการกรมพยาบาลให้กว้างขวางกว่าเดิม และได้เปลี่ยนชื่อเป็น กรมประชาภิบาล

พ.ศ. 2460 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น และได้มีการปรับปรุงการศึกษาแพทยศาสตร์ เป็นลำดับมา

พ.ศ. 2461 ได้สถาปนากรมประชาภิบาลขึ้นเป็น กรมสาธารณสุขอยู่ในกระทรวงมหาดไทย โดยรวมงานการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ และ หัวเมืองเข้าด้วยกัน พระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นชัยนาทนเรนทร ทรงเป็นอธิบดีกรมสาธารณสุข พระองค์แรก ในปี 2465

สมัยนั้นการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ อยู่ในความดูแลของกรมแพทย์สุขาภิบาล อยู่ในสังกัดกรมสุขาภิบาลอีกชั้นหนึ่ง ค่อยมากรมสุขาภิบาลเปลี่ยนชื่อเป็น กรมนคราทร เมื่อยุบกระทรวงนคราทรแล้ว กรมแพทย์สุขาภิบาลในกรมนคราทร โอนมาสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย แต่การบังคับบัญชาการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ คงอยู่กับกรมสุขาภิบาลในสังกัดกรมนคราทรเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2468 จึงได้โอนมาสังกัดอยู่ในกรมสาธารณสุข

นับตั้งแต่ประกาศตั้งกรมสาธารณสุข เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2461 จนถึงก่อนเปลี่ยนการปกครอง การสาธารณสุขได้มีความมุ่งหมายในการป้องกันโรค และสร้างเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้โดยถือหลักว่า “การป้องกันดีกว่าการแก้” ส่วนการบำบัดโรค เช่น การสร้างโรงพยาบาล สุขศาลา เป็นแต่เพียงสนับสนุนส่งเสริมให้ท้องที่หรือเอกชนจัดสร้างขึ้น เพราะถือว่าเป็นประโยชน์ต่อท้องที่โดยตรงในการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพอนามัย นับว่ากรมสาธารณสุขได้วางรากฐานไว้เป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินการสาธารณสุขได้พัฒนาและบรรลุผลดี

สืบต่อมา งานสำคัญที่ได้เริ่มขึ้นในสมัยนั้น เช่น ได้ร่วมมือกับสภาสุขภาพนานาชาติแห่งโรคภัยไข้เจ็บ-
เลอร์ดมุนธิ ทำการกำจัดโรคพยาธิปากขอ ในการนี้ได้เริ่มขยายกิจการมารักษาทางสงเคราะห์ขึ้น
ด้วย และจัดการศึกษาแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง เช่น โดยเอกสารสาธารณสุข ใบปลิว ภาพ
โฆษณา และการฉายภาพยนตร์ (ซึ่งมีครั้งแรก) หน่วยศึกษาทางเรือ จักการปราบและป้องกัน
โรคระบาดต่าง ๆ ทำการสำรวจนำเชื้อไข้มาลาเรีย กระจายยาตำราหลวง และได้จัดส่งแพทย์ไป
ศึกษาวิชาการสาธารณสุขต่างประเทศหลายนาย นอกจากนี้ได้วางระเบียบแบบแผนในการปกครองไว้
เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน เช่น สมัคคู่มือการปกครองสาธารณสุข เป็นต้น

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2477)

สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ตั้งสภาการสาธารณสุข ในปี พ.ศ.
2471 มีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาในกิจการสาธารณสุขเพื่อประสานงานของกระทรวง และองค์การต่างๆ
ที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการสาธารณสุข

พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลสมัยนั้นได้ให้ความสำคัญถึงการ
สาธารณสุขเป็นอย่างดี กรมสาธารณสุขยังคงสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย มีการขยายงานเทศบาล
และจัดตั้งโรงพยาบาลในภูมิภาค ขยายบริการไปสู่ชนบท ได้แก่ สร้างโรงพยาบาลขึ้นในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดหนองคาย และภาคเหนือที่จังหวัด
เชียงราย และได้จัดให้มีสุขภาพขึ้นสองชั้นในยุคนั้น

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2477-2489)

รัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้มีนโยบายส่งเสริมการแพทย์และ
การสาธารณสุข ได้รวบรวมสถาบันที่เกี่ยวข้องทางการแพทย์และทางการสาธารณสุขเข้าไว้ด้วยกัน
และสถาปนากรมสาธารณสุขขึ้นเป็นกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2485 โดยมีพัน
เอกช่วง เขวงศักดิ์สงคราม ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ และพระวิทย์วิการ ดำรงตำแหน่งปลัด
กระทรวง

พ.ศ. 2487 ได้มีการโอนกรมประชาสงเคราะห์จากกระทรวงสาธารณสุขไปอยู่กระทรวง
มหาดไทยตามเดิม

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2489-ปัจจุบัน)

รัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ภายหลังสงครามโลก
ครั้งที่ 2 ได้มีการขยายงานรักษาพยาบาลในส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โรคติดต่อที่สำคัญได้รับการควบคุม

แรกเริ่มเดิมทีเรียก “โอสถสภา” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “สุขศาลา” และปัจจุบันเรียกกันว่า “สถานีนานามัย” นอกจากนี้ได้ขยายการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษไปทั่วทุกจังหวัด และควบคุมการใส่ยาเสพติดให้โทษ

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนาการลูกเสือขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ทำให้จิตใจมีระเบียบวินัยขึ้นแก่อนุชนในรุ่นนั้น ซึ่งต่อมาก็คือเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ

พ.ศ. 2457 ได้ทรงให้จัดตั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ขึ้น

พ.ศ. 2459 ได้ปรับปรุงกิจการกรมพยาบาลให้กว้างขวางกว่าเดิม และได้เปลี่ยนชื่อเป็น กรมประสาภิบาล

พ.ศ. 2460 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น และได้มีการปรับปรุงการศึกษาแพทยศาสตร์ เป็นลำดับมา

พ.ศ. 2461 ได้สถาปนากรมประสาภิบาลขึ้นเป็น กรมสาธารณสุขอยู่ในกระทรวงมหาดไทย โดยรวมงานการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ และ หัวเมืองเข้าด้วยกัน พระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นชัยนาทนเรนทร ทรงเป็นอธิบดีกรมสาธารณสุข พระองค์แรก ในปี 2465

สมัยนั้นการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ อยู่ในความดูแลของกรมแพทย์สุขาภิบาล อยู่ในสังกัดกรมสุขาภิบาลอีกชั้นหนึ่ง ต่อมากรมสุขาภิบาลเปลี่ยนชื่อเป็น กรมนคราทร เมื่อยุบกระทรวงนคราทรแล้ว กรมแพทย์สุขาภิบาลในกรมนคราทร โอนมาสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย แต่การบังคับบัญชาการสาธารณสุขในกรุงเทพฯ คงอยู่กับกรมสุขาภิบาลในสังกัดกรมนคราทรเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2468 จึงได้โอนมาสังกัดอยู่ในกรมสาธารณสุข

นับตั้งแต่ประกาศตั้งกรมสาธารณสุข เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2461 จนถึงก่อนเปลี่ยนการปกครอง การสาธารณสุขได้มีความมุ่งหมายในการป้องกันโรค และสร้างเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้โดยถือหลักว่า “การป้องกันดีกว่าการแก้” ส่วนการบำบัดโรค เช่น การสร้างโรงพยาบาล สุขศาลา เป็นแต่เพียงสนับสนุนส่งเสริมให้ท้องที่หรือเอกชนจัดสร้างขึ้น เพราะถือว่าเป็นประโยชน์ต่อท้องที่โดยตรงในการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพอนามัย นับว่ากรมสาธารณสุขได้วางรากฐานไว้เป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินการสาธารณสุขได้พัฒนาและบรรลุผลดี

สืบต่อมา งานสำคัญที่ได้เริ่มขึ้นในสมัยนั้น เช่น ได้ร่วมมือกับสภาสุขภาพนานาชาติแห่งรอกก์เฟลเลอร์มูลนิธิ ทำการกำจัดโรคพัยธิปากขอ ในการนี้ได้เริ่มขยายกิจการมารดาทารกสงเคราะห์ขึ้นด้วย และจัดการสุศึกษาแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง เช่น โดยเอกสารสาธารณสุข ใบปลิว ภาพโฆษณา และการฉายภาพยนตร์ (ซึ่งมีครั้งแรก) หน่วยสุศึกษาทางเรือ จัดการปราบและป้องกันโรคระบาดต่าง ๆ ทำการสำรวจน้ำเชื้อไข้มาลาเรีย กระจายยาตำราหลวง และได้จัดส่งแพทย์ไปศึกษาวิชาการสาธารณสุขต่างประเทศหลายนาย นอกจากนี้ได้วางระเบียบแบบแผนในการปกครองไว้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน เช่น สมุคคมีือการปกครองสาธารณสุข เป็นต้น

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2477)

สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ตั้งสภาการสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2471 มีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาในกิจการสาธารณสุขเพื่อประสานงานของกระทรวง และองค์การต่างๆ ที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการสาธารณสุข

พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลสมัยนั้นได้ให้ความสำคัญถึงการสาธารณสุขเป็นอย่างดี กรมสาธารณสุขยังคงสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย มีการขยายงานเทศบาล และจัดตั้งโรงพยาบาลในภูมิภาค ขยายบริการไปสู่ชนบท ได้แก่ สร้างโรงพยาบาลขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดหนองคาย และภาคเหนือที่จังหวัดเชียงราย และได้จัดให้มีสุขศาลาขึ้นสองชั้นในยุคนั้น

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2477-2489)

รัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้มีนโยบายส่งเสริมการแพทย์และการสาธารณสุข ได้รวบรวมสถาบันที่เกี่ยวข้องทางการแพทย์และทางการสาธารณสุขเข้าไว้ด้วยกัน และสถาปนากรมสาธารณสุขขึ้นเป็นกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2485 โดยมีพันเอกช่วง เขวงศักดิ์สงคราม ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ และพระไวทยวิธิการ ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง

พ.ศ. 2487 ได้มีการโอนกรมประชาสงเคราะห์จากกระทรวงสาธารณสุข ไปอยู่กระทรวงมหาดไทยตามเดิม

การสาธารณสุขสมัยรัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2489-ปัจจุบัน)

รัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ภายใต้สังครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีการขยายงานรักษาพยาบาลในส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โรคติดต่อที่สำคัญได้รับการควบคุม

ป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ จนโรคคุดทะราด กาฬโรค และไข้ทรพิษ หดไปในที่สุด สำหรับ ไข้มาลาเรียนั้นโดยทั่วไปลดลงเป็นส่วนมาก ยังมีอยู่แต่ในชนบทโดยเฉพาะในบริเวณชายแดน และ ในระยะหลังนี้ก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการระบาดเกิดขึ้น

พ.ศ. 2490 ได้ทรงโปรดเกล้า ฯ ให้มีหน่วยเคลื่อนที่ขึ้นในแม่เจ้าพระยา และในปี นั้นได้เริ่มตั้งคณะแพทยศาสตร์ขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งสามารถผลิตแพทย์ได้ปีละประมาณ 200 คน

พ.ศ. 2491 ได้มีการเร่งรัดการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค ได้จัดสร้างโรงพยาบาลประจำ จังหวัด สุขศาลาและสำนักงานผดุงครรภ์ในชนบทมากขึ้น พร้อมกันนี้รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มการผลิต แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราช รับนักศึกษาแพทย์เพิ่มขึ้น

พ.ศ. 2493 กรมการแพทย์ได้รับโอนกิจการของโรงพยาบาลเทศบาลในส่วนภูมิภาคตาม ข้อตกลง ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงมหาดไทย รวม 10 แห่ง ทำให้โรงพยาบาลใน ภูมิภาค จากปี พ.ศ. 2485 ซึ่งมีเพียง 14 แห่ง เพิ่มขึ้นเป็น 72 แห่ง ในปี พ.ศ. 2499 ได้สร้าง โรงพยาบาลประจำจังหวัดเพิ่มเติม และมีครบทุกจังหวัดในปี พ.ศ. 2503

พ.ศ. 2495 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม เปลี่ยนชื่อ กระทรวงการสาธารณสุข เป็น “กระทรวงสาธารณสุข” และเปลี่ยนกรมสาธารณสุข เป็น “กรม-อนามัย”

พ.ศ. 2496 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงริเริ่มจัดตั้งสถาน บริการโลหิตแก่พี่น้องประชาชน ซึ่งมีความจำเป็นและต้องการเลือกเพื่อต่อชีวิต จนถึง พ.ศ. 2512 ได้ทรงโปรดเกล้า ฯ ให้มีศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติขึ้น เป็นการช่วยชีวิตประชาชนชาวไทย

พ.ศ. 2499 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานทุน “อานันทมหิดล” เป็นทุน เริ่มแรกในการจัดตั้งสถานฝึกอบรมเจ้าพนักงานบำบัดโรคเรื้อน และพระราชทานภาพยนตร์ส่วนพระ-องค์ชุดเสด็จประพาสภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อฉายหารายได้สมทบทุนช่วยเหลือการปราบปราม โรคเรื้อน และมีเอกชน ประชาชนบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลอย่างคึกคัก จนสถาปนาสถาบันราช-ประชาสมาสัย เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2502 ซึ่งเป็นที่ปลื้มปิติยินดีของประชาชนชาวไทยเป็น อย่างยิ่ง เพราะผู้เป็นโรคเรื้อนนั้เป็นที่ยรังเกียจของสังคม

นอกจากนั้น ยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ รับราชวิทยาลัยสัตยแพทย์แห่งประเทศไทยไว้ในพระอุปถัมภ์ ทำให้สัตยแพทย์แห่งประเทศไทยได้มีโอกาสดำเนินกิจการตามเสด็จของพระมหากษัตริย์

โดยไปช่วยรักษาทำการผ่าตัดให้พี่น้องประชาชนในทุกวโรกาสที่เสด็จ ไม่ว่าภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคใต้ ทำให้ชีวิตอีกหลายพันหลายหมื่นชีวิตได้รับการผ่าตัด และทรงโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วย ทำให้กิจการด้านศัลยกรรมของเราเจริญก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ พระองค์ได้ทรงตั้งทุนมหิดล ซึ่งส่งแพทย์ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการแพทย์ โดยทำให้มีอาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้กลับมาปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้นจนทุกวันนี้

พ.ศ. 2512 สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงก่อตั้งมูลนิธิแพทย์อาสาชน โดยรวบรวมแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้สนใจ อาสาสมัครออกไปช่วยราษฎรที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกล โดยไม่คิดมูลค่าและไม่จำกัดว่าจะเป็นคนชาติใด ภาษาใด

พ.ศ. 2515 พระองค์ทรงเริ่มทดลองใช้วิทยุสื่อสารในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในท้องที่ห่างไกล เรียกว่า “โครงการแพทย์อาสาทางอากาศ” เพื่อช่วยให้ผู้เจ็บป่วยไม่ต้องเดินทางเข้ามาในตัวจังหวัด ด้วยพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวทำให้ประชาชนในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง กระทั่งวงสาธารณสุขได้สนองพระราชดำรินี้ โดยการเร่งรัดจัดให้มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปปฏิบัติงานในท้องที่ทุรกันดาร และจัดให้มีโครงการรักษาพยาบาลทางอากาศเพิ่มขึ้น เป็นการขยายงานด้านการรักษาพยาบาลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากมิตรประเทศต่าง ๆ และองค์การในเครือของสหประชาชาติเป็นอย่างดี แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่น ๆ ได้รับทุนไปศึกษาอบรมต่างประเทศ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแพทย์และองค์การต่าง ๆ ในประเทศก็จัดให้มีการศึกษา อบรม เพิ่มเติมทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ในแขนงวิชาเฉพาะ ได้มีการตั้งคณะแพทยศาสตร์เพิ่มเติมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดังต่อไปนี้

- พ.ศ. 2502 จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลิตแพทย์ได้ปีละ 50 คน
- พ.ศ. 2509 ได้ตั้งคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผลิตแพทย์ได้ปีละ 50 คน
- พ.ศ. 2515 จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลิตแพทย์ได้ปีละประมาณ 32 คน
- พ.ศ. 2516 จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลิตแพทย์ได้ปีละประมาณ 30 คน

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาอื่น เช่น ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล ผดุงครรภ์ พนักงานอนามัย และพนักงานผู้ช่วยสาขาอื่น ๆ สำนักศึกษาและกรมกองเจ้าสังกัด ตลอดจนองค์การเอกชนก็ได้เร่งรัดการผลิตให้เพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ทันต่อความต้องการในชนบท

ในด้านของการกระจายบริการออกไปสู่ส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา มีการจัดตั้งโรงพยาบาลในระดับอำเภอ โดยยกระดับสถานีอนามัยชั้น 1 ขึ้นในรูปของโรงพยาบาล และในอำเภอใดที่ยังไม่มีสถานพยาบาลระดับอำเภอ ก็เร่งรัดจัดสร้างสถานีอนามัยชั้น 1 ตลอดจนสถานีอนามัย และสำนักงานผดุงครรภ์เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งขยายงานสุขาภิบาล งานพัฒนาอนามัย และงานสาธารณสุขแบบผสมผสานออกไปอย่างกว้างขวางกว่าที่เป็นมาในอดีต

ในปี พ.ศ. 2502 ได้มีการโอนมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ยุบกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์และปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2502 เสียใหม่ เป็นดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
2. สำนักงานปลัดกระทรวง
3. กรมการแพทย์
4. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
5. กรมอนามัย

แต่ละสำนักงานและกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ โดยตั้งกองและแผนกเพิ่มขึ้นให้เหมาะสม

ในปี พ.ศ. 2515 มีการปรับปรุงส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุขอีกครั้งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผสมผสานงานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันโรคและการรักษาพยาบาลเข้าด้วยกัน โดยรวมงานของกรมการแพทย์และกรมอนามัยอยู่ภายใต้กรมเดียวกัน คือ กรมการแพทย์และอนามัย ในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาคให้มีนายแพทย์ใหญ่จังหวัดเป็นหัวหน้างานทั้งฝ่ายส่งเสริมป้องกัน และรักษาพยาบาล ซึ่งแต่เดิมแยกกันปกครอง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการใหม่อีกครั้ง และใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการกระจายอำนาจออกไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยแบ่งการบริหารงานส่วนกลางออกเป็น 5 กรม คือ กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมควบคุมโรคติดต่อ กรมวิทยาศาสตร์การ-

แพทย์ และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา บทบาทหน้าที่ด้านวิชาการและสนับสนุนงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในส่วนภูมิภาค โดยผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงและมีการมอบอำนาจจากส่วนกลางไปยังจังหวัดมากยิ่งขึ้น ดังแผนภูมิการแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุขในส่วนกลาง (แผนภูมิที่ 1) และการจัดรูปองค์การบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค (แผนภูมิที่ 2)

ในปี พ.ศ. 2518 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายจัดตั้งโรงพยาบาลอำเภอขึ้นให้ครบทุกอำเภอ และได้เริ่มดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยการปรับปรุงจากศูนย์การแพทย์และอนามัย (สถานีอนามัยชั้น 1 เติม) และโดยการสร้างโรงพยาบาลอำเภอขึ้นใหม่

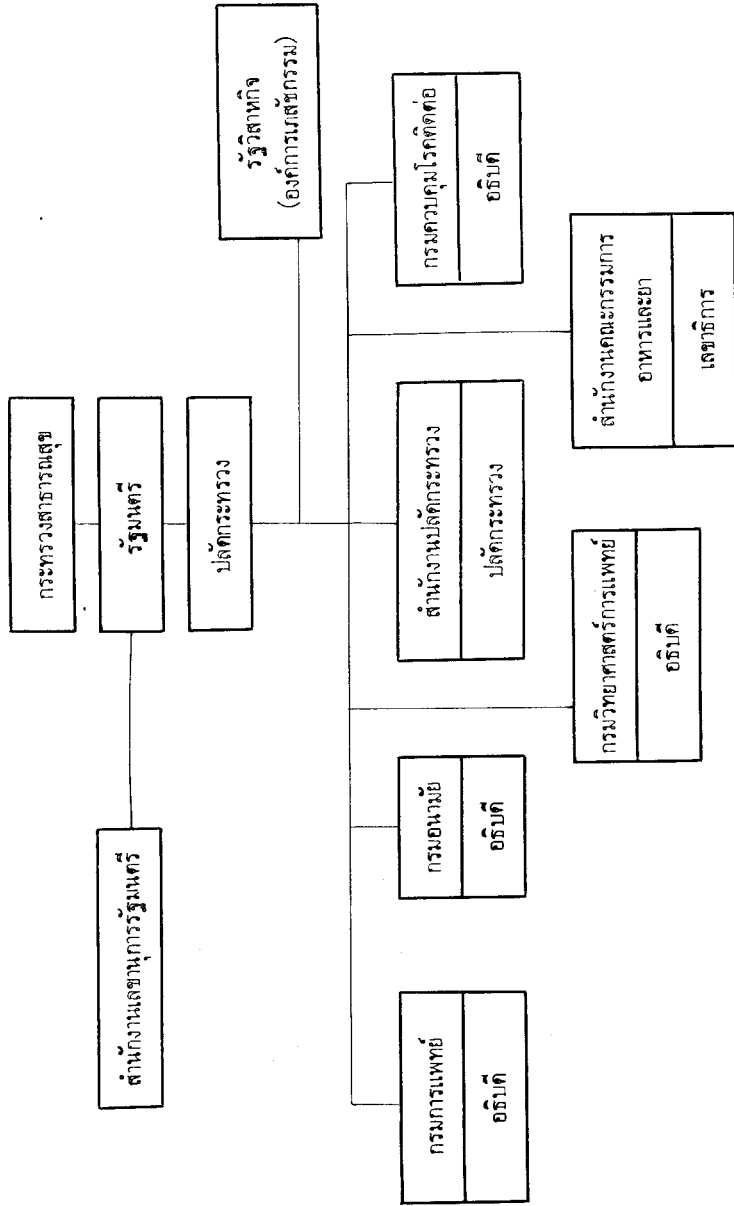
ในปี พ.ศ. 2520 รัฐบาลร่วมกับประชาชนได้จัดสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชขึ้นจำนวน 20 แห่ง เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดี เฉลิมพระเกียรติและน้อมเกล้าถวายเป็นของขวัญ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีอภิเษกสมรส สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร กับ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรชายา เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2520 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช เป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง ตั้งอยู่ในอำเภอท้องดินทุรกันดารไกลการคมนาคม โดยอยู่ในเขตอำเภอภาคเหนือ 5 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 แห่ง ภาคกลาง 2 แห่ง และภาคใต้ 4 แห่ง

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และ ฉบับที่ 4 กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับปรุงโรงพยาบาลจังหวัดให้เป็นโรงพยาบาลศูนย์ในส่วนภูมิภาคขึ้น สามารถให้บริการรักษายาบาลได้ทัดเทียมโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในเมืองหลวง

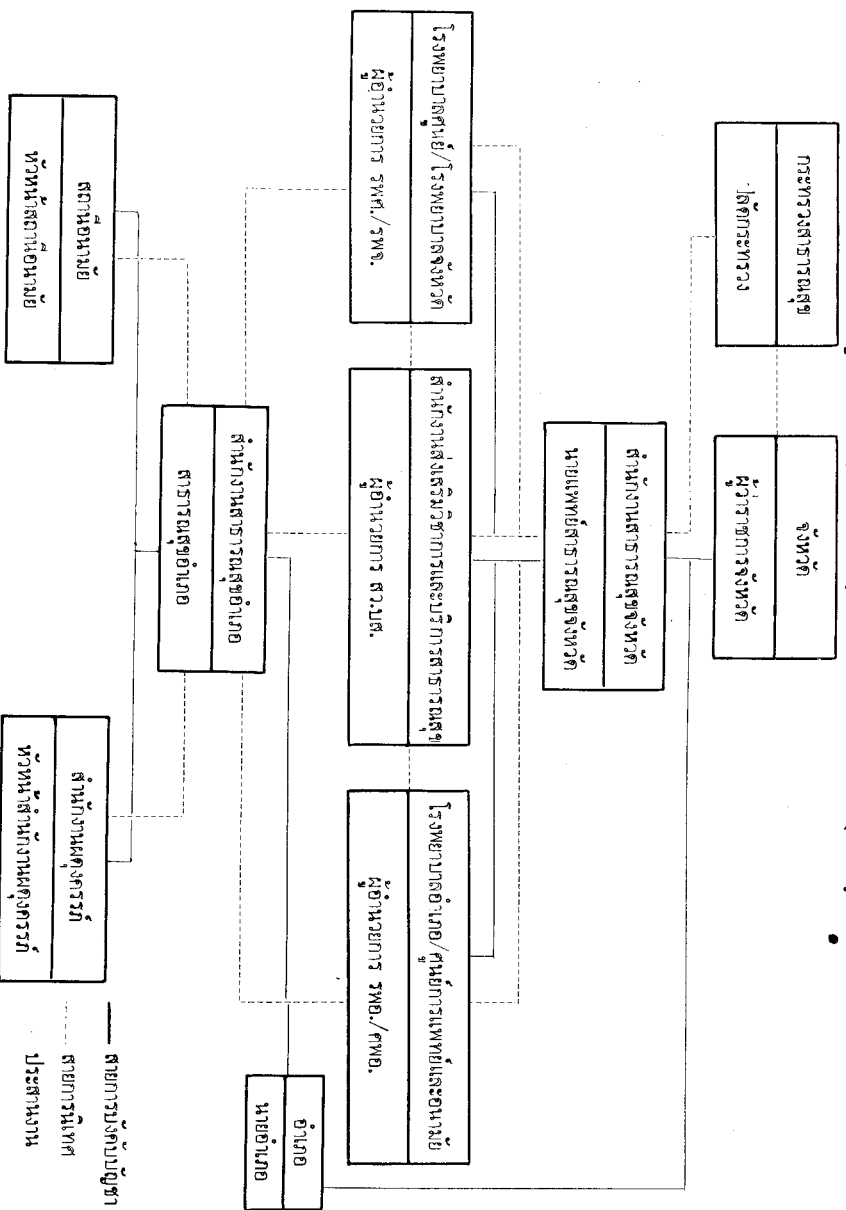
ในปี พ.ศ. 2521 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงสาธารณสุข เร่งดำเนินการให้มีโรงพยาบาลศูนย์ประจำภาค (ขนาด 1,000 เตียง) สามารถเปิดดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ในปี 2525 โดยกระทรวงสาธารณสุขได้คัดเลือกโรงพยาบาลศูนย์ 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงพยาบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โรงพยาบาลพระพุทธชินราช พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และโรงพยาบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และได้ขอพระราชทานนามเป็นโรงพยาบาลมหาราช เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสครบรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

๑๔ แผนภูมิ 1

แผนภูมิการบริหารงานกระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแสดงการจัดรูปองค์การบริหารงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค

นโยบายการสาธารณสุขในปัจจุบัน

นโยบายการสาธารณสุขในแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. จะเน้นความสำคัญที่การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคต่าง ๆ
2. จะเร่งรัดกำเนินงานการสาธารณสุขมูลฐาน โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการให้บริการ และให้การสนับสนุนทางงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ แก่หน่วยบริการสาธารณสุขในระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ในสัดส่วนที่เป็นธรรม เพื่อให้บริการในงานสาธารณสุขมูลฐานมีคุณภาพแก่ประชาชนในชนบท
3. จะเร่งรัดและปรับปรุงการผลิตและการศึกษาต่อเนื่องของบุคลากรสาธารณสุขให้ตรงต่อสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ให้ผลิตได้ในปริมาณที่สูงขึ้นโดยมีคุณภาพเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน โดยเน้นหนักการแก้ไขปัญหามือในชนบท
4. จะเร่งรัดปรับปรุงหน่วยบริการสาธารณสุขในภูมิภาค ทั้งระดับอำเภอลงไปจนถึงคุณภาพและปริมาณ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยจำกัดการขยายตัวของสถานบริการขนาดใหญ่ในเขตเมือง
5. จะให้การส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้น้อยในการรักษาพยาบาลเป็นกรณีพิเศษ
6. จะเร่งรัดบริการสาธารณสุขแบบผสมผสานให้เข้าถึงประชาชนในเขตเมืองและในชนบทโดยทั่วถึง โดยมุ่งที่จะจัดโรคที่สามารถป้องกันได้ เน้นหนักที่การส่งเสริมสุขภาพในประชากรกลุ่มเป้าหมาย อาทิเช่น เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องโภชนาการ การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว ตลอดจนแก้ไขและคุ้มครองสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม
7. จะพัฒนาและปรับปรุงระบบงานสาธารณสุขทั้งในเขตเมืองและในชนบท โดยเน้นเรื่องการพัฒนา นโยบายและการวางแผนการกระจายอำนาจออกสู่ชนบท การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร เพื่อการบริหารและการประสานงานกับหน่วยราชการต่างๆ และภาคเอกชน และประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร

8. จะปรับปรุงงานทางด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องอาหาร ยารักษาโรคและวัตถุอันตรายที่ใช้ในการเกษตรให้ประชาชนได้รับความปลอดภัย เป็นธรรมและประ-
หยัด

9. จะจัดให้การผลิต จัดหา และกระจายยา ให้สามารถตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ลดปริมาณยาที่ต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ด้วยวิธีการต่าง ๆ และ ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าหรือใช้ประโยชน์จากยาแผนโบราณและสมุนไพร ให้ได้อย่างเหมาะสมและ ปลอดภัย

10. จะปรับปรุงงานสุขภาพประชาชนสัมพันธ์และเผยแพร่ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูล ข่าวสารทางสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตโดยทั่วถึง

11. จะส่งเสริมงานศึกษาวิจัย ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพึ่งตัวเองและเพื่อพัฒนางาน สาธารณสุขในชนบทและการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมทางการแพทย์และการ สาธารณสุข

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ตามแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) นี้ จะพยายามสร้างโรงพยาบาลอำเภอให้ครบทุกอำเภอและสร้างสถานอนามัยให้ครบถ้วน รวมทั้ง จะทำการคัดเลือกให้มีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) ให้ครบ ถ้วนทุกหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอให้ได้ โดยจะมีผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) ถึง 5 แสนคน และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) 5 หมื่นคน ซึ่งเป็นความห่วงใยที่รัฐบาลมีต่อประชาชน โดย กระทรวงสาธารณสุขจะใช้มาตรการที่เรียกว่า “การสาธารณสุขมูลฐาน” ในการแก้ไขปัญหาด้าน สาธารณสุขของประเทศ

การจัดการบริการสาธารณสุขในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2520 เมื่อสมัชชาอนามัยโลกมีมติตั้งเป้าหมายทางสังคมไว้ว่า เมื่อถึงปี พ.ศ. 2543 ประชากรทุกคนในโลกจะมีสุขภาพอนามัยดีโดยทั่วถึงกันในระดับซึ่งสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ อย่างมีปกติสุข รัฐบาลไทยโดยกระทรวงสาธารณสุข จึงเร่งรัดขยายบริการในระดับตำบล หมู่บ้าน เพื่อให้เป้าหมายดังกล่าวแล้วเป็นจริงขึ้นมาได้ภายในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยอาศัยมาตรการที่มีเรียกว่า การสาธารณสุขมูลฐาน คือการขยายบริการสาธารณสุขขึ้นพื้นฐานให้ครอบคลุมประชากรในทุกท้อง ที่ให้มีการนำเอาทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสมของท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ และให้มีการร่วม

มืออย่างใกล้ชิดโดยประชาชน โดยในแต่ละท้องถิ่นที่จะมีประชาชนทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุข และผู้สื่อข่าวสาธารณสุขปฏิบัติงานในชุมชนอย่างใกล้ชิด

ในปัจจุบันหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข สามารถครอบคลุมไปถึงส่วนภูมิภาคในปี พ.ศ. 2524 มีสถานบริการสาธารณสุขดังต่อไปนี้

ระดับเขต/จังหวัด — มีโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลจังหวัด จำนวน 89 แห่ง ใน 72 จังหวัดทั่วประเทศ จักว่ามีโรงพยาบาลครบทุกจังหวัดถึงแม้ว่าปัจจุบันจำนวนเตียงต่อประชากรยังไม่ได้มาตรฐาน

ระดับอำเภอ — มีโรงพยาบาลอำเภอ/ศูนย์การแพทย์และอนามัยจำนวน 350 แห่ง จากจำนวนอำเภอ 689 อำเภอ ครอบคลุมได้ประมาณ 60% และตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ในปี พ.ศ. 2525 กำหนดเป้าหมายก่อสร้างโรงพยาบาลขนาด 10 เตียงใหม่ จำนวน 78 แห่ง แยกเป็นการก่อสร้างในเขตพัฒนาชนบทยากจน 52 แห่ง ส่วนที่เหลือสร้างในเขตพื้นที่ปกติ นอกจากนี้ จะมีการปรับปรุงโรงพยาบาลขนาด 10 เตียง ที่มีอยู่แล้วเป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง จำนวน 10 แห่ง และปรับปรุงโรงพยาบาล 30 เตียง ที่มีอยู่แล้วเป็น 60 เตียง จำนวน 5 แห่ง

สำหรับแผนการจัดสร้างโรงพยาบาลอำเภอตามแผนปฏิบัติการพัฒนาชนบทยากจน จะจัดสร้างโรงพยาบาลอำเภอครบทุกอำเภอ ในเขต 216 อำเภอ 30 ถึงอำเภอ ใน 37 จังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2529

ระดับตำบล/หมู่บ้าน — ปัจจุบันมีจำนวนตำบลที่ต้องจัดตั้งสถานอนามัย จำนวน 5,828 ตำบล แต่มีตำบลที่มีสถานอนามัยแล้วจำนวน 5,478 ตำบล ซึ่งในจำนวน 5,478 ตำบลนี้ มีสถานอนามัยที่ตั้งอยู่ในตำบลและหมู่บ้านแล้วจำนวน 6,938 แห่ง ซึ่งยังคงขาดสถานอนามัยอีกจำนวน 350 ตำบล และกระทรวงสาธารณสุขมีแผนที่จะขยายโดยการจัดสร้างสถานอนามัยขึ้นใหม่ และยกระดับสำนักงานผดุงครรภ์ที่มีอยู่เดิมให้ครบและครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2529 นี้

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 กระทรวงสาธารณสุขได้นำแนวความคิดในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมเข้ามาเริ่มดำเนินการ และได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ใช้ชื่อว่า “โครงการสาธารณสุขมูลฐาน” โดยตั้งเป้าหมายการดำเนินงานคัดเลือกและอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) ให้ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 50 ของหมู่บ้านในชนบท เมื่อเสร็จสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4

ตามแผนการดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐาน มีเป้าหมายที่จะอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน และผู้สื่อข่าวสาธารณสุข หมู่บ้านละ 10 คน และเมื่อสิ้นแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ได้มีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ปฏิบัติหน้าที่ 21,509 คน และผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) 213,606 คน ใน 21,509 หมู่บ้าน ซึ่งครอบคลุมจำนวน 68 จังหวัด รวม 620 อำเภอ จำนวน 4,800 ตำบล ถ้าคิดเป็นจำนวนประชากรที่ได้รับการบริการครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นจำนวน 17.73 ล้านคน สำหรับในสิ้นระยะเวลาของแผนพัฒนาสาธารณสุขฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) โครงการสาธารณสุขมูลฐานจะครอบคลุมหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน

การผลิตเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขในปัจจุบัน

การผลิตเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขในปัจจุบันนี้มีหลายสถาบันที่ทำการผลิตซึ่งพอสรุปแหล่งผลิตได้ดังนี้

1. แพทย์ สถานที่ผลิตมีจำนวน 7 แห่ง อยู่ในกรุงเทพฯ 4 แห่ง และในส่วนภูมิภาค 3 แห่ง และมีโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชนบทร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สถานบริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุขเป็นสถานที่ฝึกสอนด้วย จำนวนผลิตแพทย์ในปี พ.ศ. 2524 จะมีจำนวนประมาณปีละ 600 คน
2. เกษีกร สถานที่ผลิตมี 3 แห่ง ในกรุงเทพฯ 2 แห่ง และภูมิภาค 1 แห่ง จำนวนผลิตในปี พ.ศ. 2524 ประมาณ 300 คน
3. ทันตแพทย์ สถานที่ผลิตมี 3 แห่ง ในกรุงเทพฯ 2 แห่ง ในภูมิภาค 1 แห่ง จำนวนผลิตปีละ 186 คน

4. เทคนิคการแพทย์ สถาบันผลิตมี 4 แห่ง ในกรุงเทพฯ 2 แห่ง ในภูมิภาค 2 แห่ง จำนวนผลิต แยกเป็นหลักสูตร 4 ปี จาก ม.ศ. 5 จำนวน 175 คน และในหลักสูตร 1 ปี จาก ม.ศ.-5 จำนวน 374 คน

5. สุขาภิบาล สุขศึกษา อาชีวอนามัย ผลิตจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนผลิตสุขาภิบาล ปีละ 30 คน สุขศึกษาปีละ 40 คน อาชีวอนามัยปีละ 10 คน

6. พนักงานอนามัย ผลิตจากวิทยาลัยการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข 4 แห่ง ผลิตปีละประมาณ 900-1,000 คน

7. นักกายภาพบำบัด พนักงานกายภาพบำบัด นักกายกรรมบำบัด หลักสูตร 4 ปี จาก ม.ศ. 5 มีสถาบันที่ผลิต 1 แห่ง ปีละ 170 คน ส่วนพนักงานผู้ช่วยกายภาพบำบัด หลักสูตร 2 ปี จบ ม.ศ. 3 สถาบันที่ผลิต 1 แห่ง ปีละ 50 คน

8. นักโภชนาการ ผลิตที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีละประมาณ 30 คน

9. พนักงานวิทยาศาสตร์ สถาบันผลิต 1 แห่ง ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หลักสูตร 2 ปี ผลิตปีละ 90 คน และหลักสูตร 1 ปี ผลิตปีละ 30 คน

10. พยาบาลและผดุงครรภ์ สถาบันที่ผลิตมีหลายแห่งได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กทม. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน หลักสูตรมีทั้ง 3 ปี 3½ ปี และ 4 ปี ผลิตได้รวมทุกแห่งประมาณปีละ 2,623 คน

11. ผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุขผลิตจำนวน 20 แห่ง มีหลักสูตร 1 ปี และ 1½ ปี ผลิตได้ปีละประมาณ 1,400 คน

12. ผู้ช่วยพยาบาล ทบวงมหาวิทยาลัย 3 แห่ง หลักสูตร 1 ปี ผลิตได้ปีละประมาณ 60 คน

13. ผู้ช่วยพยาบาลจิตเวช กระทรวงสาธารณสุข 1 แห่ง หลักสูตร 1½ ปี ผลิตปีละ 50 คน

14. ผดุงครรภ์อนามัย กระทรวงสาธารณสุข 5 แห่ง ผลิตปีละประมาณ 920 คน และเอกชน 1 แห่ง ผลิตปีละ 50 คน

สถิติที่ควรทราบบางประการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข

1. อัตราการเพิ่มของประชากรไทย พ.ศ. 2517 เป็น 3 % ต่อปี ในปี พ.ศ. 2522 เป็น 2.2-2.4 % ต่อปี การเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ และการสาธารณสุขอื่น ๆ รวมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้อัตราตายลดลงอย่างรวดเร็ว แต่อัตราเกิดลดลงเล็กน้อย (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 อัตราเกิดมีชีพ อัตราตาย และอัตราเพิ่มประชากรตามธรรมชาติ (ต่อประชากรพันคน) พ.ศ. 2509-2519

ปี พ.ศ.	อัตราเกิด	อัตราตาย	อัตราเพิ่มประชากร
2509	35.0	7.6	27.4
2510	35.0	7.2	27.8
2511	36.6	7.1	29.5
2512	33.6	7.2	26.4
2513	31.5	6.2	25.3
2514	32.7	6.1	26.6
2515	30.9	6.5	24.4
2516	29.5	6.0	23.5
2517	29.1	6.1	23.0
2518	27.1	5.6	21.5
2519	27.2	5.5	21.7

แหล่งที่มา :

สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2519 กองสถิติสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับอัตราการเพิ่มของประชากร ในปี 2524 เป็น 2.1% ต่อปี ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) จะลดลงเป็น 1.5% ต่อปี

2. อายุขัยเฉลี่ย

ในปีปัจจุบันนี้ประชาชนไทยมีอายุขัยเฉลี่ยชาย 57.63 ปี หญิง 63.56 ปี (พ.ศ. 2517--2518) เปรียบเทียบโดยประมาณกับประเทศญี่ปุ่นซึ่งมี อายุขัยเฉลี่ย 74 ปี ออสเตรเลีย และฮ่องกง 72 ปี สิงคโปร์ 71 ปี จีน 65 ปี กัมพูชา 45 ปี และลาว 40 ปี

3. การครอบคลุมของสถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 2 แสดงการครอบคลุมของสถานบริการสาธารณสุข จำแนกตามรายเขต พ.ศ. 2523

เขต	จำนวน จังหวัด	จำนวน อำเภอ	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	รพท/รพจ.		รพอ/รพอ.		สต.	
					จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1	8	56	647	5,374	12	110	22	39.3	428	66.2
2	8	38	451	4,038	8	100	29	76.3	363	80.5
3	7	88	900	10,569	7	100	49	55.6	643	71.0
4	9	96	942	10,643	10	100	57	59	701	74.0
5	9	71	551	5,576	10	100	41	58	481	87.0
6	8	52	493	5,103	10	100	35	67	415	84.0
7	8	42	534	4,184	13	150	31	73.8	379	71.0
8	7	49	355	3,050	9	100	28	57	355	99.0
9	7	40	420	3,210	10	100	25	63	361	86.00
รวม	71	532	5,293	51,767	89	100	317	63	4,103	88.2

- หมายเหตุ — จำนวนอำเภอ รวมทั้งอำเภอ แต่ไม่รวมอำเภอเมือง
 — จำนวนตำบล ไม่รวมตำบลที่เป็นที่ตั้งเทศบาล ที่ตั้งอำเภอ ที่ตั้งจังหวัด
 — % เท่ากับ ร้อยละการครอบคลุมจำนวนจังหวัด, อำเภอ, ตำบล

แหล่งที่มา นายแพทย์ยุทธนา ศุขสมบัติ

“การพัฒนาสาธารณสุขเพื่อความมั่นคงของชาติ”

4. อัตราส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อประชากรทั่วประเทศ

ตารางที่ 3 อัตราส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อประชากรทั่วประเทศ (พ.ศ. 2520)

ประเภทเจ้าหน้าที่	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		รวมทั้งสิ้น
	เจ้าหน้าที่ : ประชากร	รวม	เจ้าหน้าที่ : ประชากร	รวม	
แพทย์	1 : 1,289	3,517	1 : 17,260	2,279	5,796
พยาบาล	1 : 565	8,033	1 : 5,488	7,175	15,208
เภสัชกร	1 : 2,372	1,912	1 : 120,431	327	2,239
ทันตแพทย์	1 : 8,336	544	1 : 143,726	274	818
ผู้ช่วยพยาบาล	1 : 1,119	4,053	1 : 4,120	9,559	13,611
ทันตภิบาล	1 : 266,765	17	1 : 328,175	120	137
พนักงานอนามัย	1 : 4,429	1,024	1 : 6,609	5,959	6,983
ผดุงครรภ์	1 : 8,098	560	1 : 5,478	7,159	7,749
พนักงานวิทยาศาสตร์	1 : 5,373	844	1 : 109,089	361	1,205
นักเทคนิคการแพทย์	1 : 12,957	350	1 : 393,810	100	450
นักกายภาพบำบัด	1 : 61,284	74	1 : 1,009,769	39	113
นักโภชนาการ	1 : 18,996	240	1 : 252,442	156	396
นักสุขศึกษา	1 : 54,639	83	1 : 3,281,750	12	95
เจ้าหน้าที่รังสีเทคนิค	1 : 27,752	164	1 : 246,131	160	324

แหล่งที่มา กระทรวงสาธารณสุข ประเด็นสำคัญในการกำหนดนโยบายพัฒนาการสาธารณสุข และ
วางแผนกำลังคนระยะยาว

5. งบประมาณค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข

งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขได้รับประมาณ 4.4 % ของงบประมาณรายจ่ายของประเทศในปี พ.ศ. 2523 ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520--2524) งบประมาณของประเทศเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 14.9 % แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราเพิ่มของประชากร 2.4 % และเฉลี่ยอัตราเงินเฟ้อตามดัชนีผู้บริโภคในปี พ.ศ. 2521 เพิ่มขึ้น 8.4 % และ พ.ศ. 2522

เพิ่มขึ้น 16 % จะเห็นว่ากระทรวงสาธารณสุขไม่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจริงแต่ประการใด ประกอบกับงบประมาณค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข เป็นงบลงทุนประมาณ 20-30 % มีการขยายการก่อสร้างสถานบริการเพิ่มเป็นจำนวนมากในช่วงนี้ งบประมาณที่รัฐจ่ายเพื่อการสาธารณสุขต่อหัวประชากรในปี พ.ศ. 2522 เฉลี่ยคนละ 124.39 บาท ในด้านบริการสาธารณสุขต่อบุคคล (การรักษาพยาบาล) มีค่าใช้จ่ายสูงถึง 58.86 %

ตารางที่ 4 แสดงร้อยละของงบประมาณที่ใช้สำหรับบริการหรือดำเนินการต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2521

บริการ	ใช้งบประมาณ (ร้อยละ)
1. บริการสาธารณสุขต่อบุคคล (รักษาพยาบาล)	58.86
2. การควบคุมโรคติดต่อ	18.00
3. บริการส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	14.7
4. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่	4.6
5. การวางแผน-บริหารงาน	2.43
6. บริการสุศึกษา	0.17
7. การวิเคราะห์วิจัย	0.7
8. การควบคุมอาหารและยา	0.5

แหล่งที่มา นายแพทย์ยุทธนา ศุขสมบัติ “การสาธารณสุขเพื่อความมั่นคงของชาติ”

นอกเหนืองบประมาณสาธารณสุขเป็นงบเงินเคื้อน และค่าจ้างถึง 33.5 % ของรายจ่ายทั้งหมด กล่าวได้ว่าสถานะทรัพยากรทางสาธารณสุขในปัจจุบันมีอยู่อย่างจำกัดทั้งในรูปของสถานบริการเจ้าหน้าที่สาธารณสุข งบประมาณ พลังบุคลากรที่จำเป็น การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับการแก้ปัญหาสาธารณสุข อันเป็นความพยายามของกระทรวงสาธารณสุขที่จะต้องดำเนินงานต่อไป

6. จำนวนสถานพยาบาลเอกชน

ตารางที่ 5 จำนวนสถานพยาบาลเอกชนทั่วประเทศ ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2523

ประเภท สถานพยาบาล	แผนปัจจุบัน						รวม	แผนโบราณ		รวม
	วช.	ว. 2	ท. 1	ท. 2	ผ. 1	ผ. 2		บ.ว.	บ.ผ.	
ไม่มีเตียง	3,528	88	632	525	372	82	5,227	653	4	657
ที่มีเตียง	164	—	—	—	96	—	260	11	5	16
รวม	3,692	88	632	525	468	82	5,487	664	9	673

หมายเหตุ วช. = วิชาชีพเวชกรรม ว.2 = เวชกรรมชั้น 2 ท.1 = ทันตกรรมชั้น 1
 ท.2 = ทันตกรรม ชั้น 2 ผ.1 = ผดุงครรภ์ชั้น 1 ผ.2 = ผดุงครรภ์ชั้น 2
 บ.ว = โบราณเวชกรรม บ.ผ. = โบราณผดุงครรภ์

แหล่งที่มา กองประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2523

7. จำนวนร้านจำหน่ายยา

ตารางที่ 6 จำนวนร้านจำหน่ายยาทั่วประเทศ พ.ศ. 2524

ประเภท	เขต กทม.	ต่างจังหวัด	รวม
1. ร้านขายยาปัจจุบัน	1,254	1,136	2,390
2. ขายยาบรรจุเสร็จ	668	4,751	5,419
3. ขายยาบรรจุเสร็จ (สำหรับสัตว์)	7	143	150
4. ขายยาโบราณ	1,679	5,062	6,741
รวม	3,608	11,092	14,700

แหล่งที่มา กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2524

8. จำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะ

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะ จำแนกตามสาขาวิชาชีพ พ.ศ. 2524

ลำดับ	ประเภท	จำนวน
1.	แพทย์*	9,995
2.	เภสัชกร	4,467
3.	ทันตแพทย์	1,890
4.	พยาบาลและผดุงครรภ์	1,417
5.	ผดุงครรภ์	25,869
6.	ผดุงครรภ์ชั้นสอง	20,602
7.	เทคนิคการแพทย์	629
8.	กายภาพ	165
+	รวม	65,034

แหล่งที่มา กองประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ธันวาคม 2524)

* ข้อมูลจากแพทยสภา จำนวนผู้ขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ถึงวันที่ 14

มกราคม 2525

แนะนำบริการด้านสาธารณสุขของรัฐและเอกชน ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

สถานบริการสาธารณสุขของรัฐในส่วนกลาง

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
สถาบันมะเร็งแห่งชาติ	ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ	2822126-9
สถาบันโรคผิวหนัง	ถนนราชวิถี กรุงเทพฯ	2825830
สถาบันพยาธิวิทยา	ถนนราชวิถี กรุงเทพฯ	2818044
โรงพยาบาลราชวิถี	ถนนราชวิถี กรุงเทพฯ	2811039, 2824141
โรงพยาบาลเท็กซัส	ถนนราชวิถี กรุงเทพฯ	2820835, 2823307
โรงพยาบาลเลิดสิน	ถนนบางรัก กรุงเทพฯ	2350330-7
โรงพยาบาลสงฆ์	ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ	2816402
โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	อำเภอคลองสาน กรุงเทพฯ	4664050
โรงพยาบาลประสาท	ถนนราชวิถี กรุงเทพฯ	2820131-40
โรงพยาบาลราชานุกุล	ถนนดินแดง กรุงเทพฯ	2515136-8
โรงพยาบาลชานพระนคร	109 ถนนรามอินทรา กทม. 12	
	ต. กำนันยาว เขตบางกะปิ กทม. 22	3177616-9
โรงพยาบาลนิตยภัตเวช	ถนนพุทธมณฑล สาย 4 กรุงเทพฯ	4201144
โรงพยาบาลรามารัตน์	ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ	2813566
โรงพยาบาลศิริราช	ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ	4110241
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	ถนนพระราม 4 กรุงเทพฯ	2528131-9
โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน	ถนนราชวิถี วิทยาไทย กรุงเทพฯ	2810690
โรงพยาบาลกลาง	ถนนหลวง กรุงเทพฯ	2210861
โรงพยาบาลตากสิน	ถนนสมเด็จพระเจ้าพระยา คลองสาน กรุงเทพฯ	4666303
โรงพยาบาลศิริพยาบาล	ถนนสามเสน กรุงเทพฯ	2412738
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	ถนนเจริญกรุง กรุงเทพฯ	2890644

๔ ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	ถนนราชมิว วิทยาไทย กรุงเทพฯ	2819115
โรงพยาบาลพระปิ่นเกล้า ฯ	1028 ทากสิน กรุงเทพฯ	4680116
โรงพยาบาลภูมิพล ฯ	ถนนกรุงเทพฯ-ดอนเมือง	5236151
โรงพยาบาลตำรวจ	ถนนราชดำริ กรุงเทพฯ	2528111
โรงพยาบาลบางรัก	ถนนสารใต้ กรุงเทพฯ	2860431, 2860108
โรงพยาบาลสมาคมปราบวัณโรค- แห่งประเทศไทย	ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ	2781187
ศูนย์สุขวิทยาจิต	ถนนพระรามหก กรุงเทพฯ	5252976
ศูนย์สุขภาพจิต	ถนนเจริญกรุง บางรัก กรุงเทพฯ	2357523
สถานกามโรค บางรัก	ถนนสารใต้ กรุงเทพฯ	2860108
สถานกามโรค โรงพยาบาลวชิระ	ถนนสามเสน กรุงเทพฯ	2813511 ต่อ 211
สถานกามโรคบ้านชีวิ	ถนนราชมิว กรุงเทพฯ	2817812
สถานกามโรค ท่าเรือ กรุงเทพฯ	ถนนอาจณรงค์ อยู่ในบริเวณ- โรงพยาบาลท่าเรือ	2861021 ต่อ 225
สถานกามโรค บางเขน	ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ	5211688
สถานกามโรค จันทรมิไพบูลย์	ถนนเทอดไท บางยี่เรือ กรุงเทพฯ	4650028
สถานกามโรค โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	ในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรุงเทพฯ	4680116
สถานกามโรค นางเลิ้ง	ถนนจักรพรรดิพงษ์ กรุงเทพฯ	2810651
ศูนย์มาลาเรีย เขต 5 กทม.	วังเทเวศร์ม กระทรวงสาธารณสุข กทม. 2	2816590
สถานบำบัดโรคผิวหนัง กทม.	ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ	2823554
สถานบำบัดโรคผิวหนัง บางเขน	ถนนพหลโยธิน หน้าวัดพระศรีฯ กรุงเทพฯ	5210158
ศูนย์โรคเรื้อน เขตนครหลวง	ถนนประชาธิปไตย กรุงเทพฯ	2823556
สถานตรวจโรคปอด กรุงเทพฯ	ถนนยศเส กรุงเทพฯ	2235920

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลโรงงานยาสูบ	ถนนสารใต้ กรุงเทพฯ	2346460-1
โรงพยาบาลรถไฟ	700 ราชปรารภ กรุงเทพฯ	2237960

ศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร

อนามัยภาค 1

ศูนย์ 5 จุฬาลงกรณ์	เขตปทุมวัน	2524025
ศูนย์ 7 บุญมี ปราสาทรังสรรค์	แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา	2840559
ศูนย์ 12 จันทน์เที่ยง เนตรวิเศษ	แขวงบางโคล่ เขตยานนาวา	2890618
ศูนย์ 14 แก้วสีบุญเรือง	แขวงยานนาวา เขตยานนาวา	2112353
ศูนย์ 16 ลุมพินี	เขตปทุมวัน	2512970
ศูนย์ 23 สี่พระยา	เขตบางรัก	2335030

อนามัยภาค 2

ศูนย์ 4 คินแกง	เขตห้วยขวาง	2770635
ศูนย์ 15 ลาคนพรวัว	แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง	5111141
ศูนย์ 25 ห้วยขวาง	เขตห้วยขวาง	2772660
ศูนย์ 35 หัวหมาก	เขตบางกะปิ	—

อนามัยภาค 3

ศูนย์ 8 บุญรอก รุ่งเรือง	แขวงบางนา เขตพระโขนง	3930628
ศูนย์ 10 สุขุมวิท	แขวงคลองตัน เขตพระโขนง	3914542
ศูนย์ 21 วิชาสุขทอง	แขวงพระโขนง เขตพระโขนง	3916082
ศูนย์ 22 วิกปากท่อ	แขวงสวนหลวง เขตพระโขนง	3113324
ศูนย์ 32 มาริช คินตะมุสิก	ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง	3114054
ศูนย์ 34 โพธิ์ศรี	แขวงบางจาก เขตพระโขนง	3110317
ศูนย์ 37 ประสงค์-สุตสาคร	แขวงสวนหลวง เขตพระโขนง	—

อนามัยภาค 4

ศูนย์ 3 บางซื่อ	เขตดุสิต	5859394
ศูนย์ 6 สโมสรวัฒนธรรมหญิง	แขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต	2814510

ชอสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ศูนย์ 19 วงศ์สว่าง	แขวงบางซื่อ เขตดุสิต	5850633
ศูนย์ 38 จิต-ทองคำฟ้าเพ็ญ	แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต	5857422
ศูนย์ 1 สะพานมอญ	แขวงวัดราชบพิธ	2214890
ศูนย์ 9 ประชาธิปไตย	แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร	2817861
ศูนย์ 13 ไมตรีวานิช	แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์	2229854
ศูนย์ 20 ธนาการศรีนคร	แขวงวัดเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบฯ	2230004

อนามัยภาค 5

ศูนย์ 2 สมาคมสตรีไทย	แขวงถนนเพชรบุรี เขตพญาไท	2811212
ศูนย์ 11 ประดิพัทธ์	แขวงสามเสนใน เขตพญาไท	2799300
ศูนย์ 17 ประชานิเวศน์	แขวงลาหยาว เขตบางเจน	5883518
ศูนย์ 24 บางเขน	แขวงลาหยาว เขตบางเขน	5791342

อนามัยภาค 6

ศูนย์ 30 บางกอกน้อย	แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย	4670546
ศูนย์ 31 เอ็ม-จิต ทั้งสุบุตร	แขวงบางอ้อ เขตบางกอกน้อย	4245367
ศูนย์ 33 บางกอกใหญ่	แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่	4671271
ศูนย์ 40 ภาษีเจริญ	แขวงบางแค เขตภาษีเจริญ	4675531
ศูนย์ 46 คลองขวาง	แขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ	4674311
ศูนย์ 48 หนองแขม (นาควัชรอุทิศ)	แขวงหนองแขม เขตภาษีเจริญ	4201425

อนามัยภาค 7

ศูนย์ 26 เจ้าคุณพระประยูรวงศ์	แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี	4650014
ศูนย์ 27 จันทรมิไพบูลย์	แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี	4650028
ศูนย์ 28 ตลาดหญ้า	แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา เขตคลองสาน	4651022
ศูนย์ 29 ชวนชื่นนคร	แขวงบางก้อ เขตบางขุนเทียน	4682570
ศูนย์ 36 บุคคโล	แขวงบุคคโล เขตธนบุรี	4685297
ศูนย์ 39 ราษฎร์บูรณะ	เขตราษฎร์บูรณะ	4627849

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
อนามัยภาค 8		
ศูนย์ 43 มินบุรี	แขวงมินบุรี เขตมินบุรี	3177961
ศูนย์ 44 หนองจอก	แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก	—
ศูนย์ 45 ลาดกระบัง	แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง	—
ศูนย์ 47 กันตารัตติกุทิศ	แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง	—

สถานบริการสาธารณสุขของเอกชนในส่วนกลาง

โรงพยาบาลหัวเฉียวมูลนิธิ	14 ซอยนาคนเกษม ต. มหานาค	
	เขตบ่อนมปราชญ์ กรุงเทพฯ	2231350
โรงพยาบาลกรุงเทพ	ซอยศูนย์วิจัย 7 ถ. เพชรบุรีตัดใหม่	
	ต. บางกะปิ เขตห้วยขวาง	3146771
โรงพยาบาลมิชชั่น	430 ถ. พิษณุโลก ต. สีแยกมหานาค	
	เขตดุสิต	2611422
โรงพยาบาลสมิติเวช	133 ซอย 49 ถ. สุขุมวิท ต. คลองตัน	
	เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3920010-9
โรงพยาบาลพญาไท	364/1 ถ. ศรีอยุธยา ต. มักกะสัน	
	เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2452620-9
โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	33 ซอยนาถาเหนือ ถ. สุขุมวิท 3	
	เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	2520507
โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท	80 ซอยกล้วยน้ำไท ตรอกกระบี่	
	ถ. สุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3910366
โรงพยาบาลสยาม	15/10 ซอยโชคชัย 4 ถ. ลาดพร้าว	
	เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ	5142157-9
โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล	670/8 ถ. พหลโยธิน ต. สามเสนใน	
	เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2797000-9
โรงพยาบาลกรุงธน	519 ถ. ตากสิน ต. บุคคโล	
	เขตธนบุรี	4657766-71

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
บริษัทโรงพยาบาลธนบุรี จำกัด	34/1 ตรวงข้ามวัดกัลยาณมิตร ถ. อิศราภาพ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ	4110401-5
โรงพยาบาลเทียนฟ้ามูลนิธิ	606 ถ. เยาวราช ต. สัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ	2330955
โรงพยาบาลเคหา	346 ถ. ศรีอยุธยา ต. พญาไท เขตพญาไท	2451371
โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา	124-126 ซอยสมานมิตร ถ. สุขุมวิท 71 ต. คลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3140726-9
บางกอกเนิสซิงโฮม	9 ถ. คอนแวนต์ ต. สีลม เขตบางรัก	2332610-9
โรงพยาบาลเพชรเกษม-บางแค	80/57 ซอยสินเนรมิต ถ. เพชรเกษม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ	4131689
โรงพยาบาลบางไผ่	58/2 ซอยกิ่งเกษม ต. ปากคลองฯ เขตภาษีเจริญ	4672437-8
โรงพยาบาลภริมย์เภสัชจักษุคลินิก	117/1 ถ. พญาไท ต. พญาไท เขตพญาไท	2524141
รัตนินจักษุคลินิก	80 ซอยอโศก ถ. สุขุมวิท 21 เขตพระโขนง	3912573, 3925096-7
โรงพยาบาลพัฒน์เวช	662-664 ซอยพัฒน์เวช ต. คลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3925287-8
สถานพยาบาลนนท์อา	855/1 ถ. ประชาธิปไตย กรุงเทพฯ	4660578
โรงพยาบาลเมโย	2014 ถ. พหลโยธิน ต. ลาดยาว เขตบางเขน	5793921, 5791770-4

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลบางกะปิ	161/89-91 ซอยเหนือพัฒนา ถ.ลาดพร้าว ต. คลองจั่น เขตบางกะปิ	3771755
บางกอกคลินิก	88/38-41 ถ. ราชปรารภ ต. มักกะสัน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2454539
โรงพยาบาลบางแค	77 ซอยวงศ์คอกไม้ ถ. เพชรเกษม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ	4130601
โรงพยาบาลมहेสัทช์	43 ซอยปราโมทย์ ถ. มहेสัทช์ ต. สุริวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพฯ	2342760-9
โรงพยาบาลคามิลเลียน	423 ซอยทองหล่อ ถ. สุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3915724
โรงพยาบาลเพชรเวช	2469/13 ถ. เพชรบุรีตัดใหม่ เขตห้วยขวาง	3142011-6
โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์	215 ถ. สารวิถี ต. ยานนาวา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ	2338180-9
โรงพยาบาลสุขุมวิท	1411 ถ. สุขุมวิท ต. พระโขนง เขตพระโขนง	3910001
โรงพยาบาลพร้อมมิตร	12 ซอยพร้อมมิตร ถ. สุขุมวิท 39 ต. คลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	3918383
โรงพยาบาลวิชัยยุทธ	144/4 ถ. เจริญศิริ ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2794470-9
โรงพยาบาลมิตรภาพ วงเวียนใหญ่	1341/1 ถ. ประชาธิปก อ. คลองสาน กรุงเทพฯ	4668337
โรงพยาบาลกว่องสิมุลนธิ	511-513 ถ. เจริญกรุง ต. บ่อมปราบ เขตบ่อมปราบ กรุงเทพฯ	2211629
โรงพยาบาลสีพระยา	439 ซอยแก้วฟ้า ถ. สีพระยา ต. มหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพฯ	2337332, 2337545

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลจักษุรัตนิน	38 ถ. รongเมือง ซอย 4 ต. รongเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ	2144735-6
โรงพยาบาลพลโยธิน	33 ซอยราชครู ถ. พลโยธิน ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2785171-3
โรงพยาบาลเพชรบุรี (กรุงเทพฯ)	1126 ถ. เพชรบุรีตัดใหม่ ต. มักกะสัน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2528052-3
วังวโรทัยการแพทย์	27/2 ซอยยมราช ถ. ศาลาแดง ต. สีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ	2343027-9
โรงพยาบาลตา หู คอ จมูก	962/15 ถ. พรมานก อ. บางกอกน้อย กรุงเทพฯ	4111943, 4113990
โรงพยาบาลพระนคร	24 ซอยสุทธิสาร 1 ถ. สุทธิสาร ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	2795247
โรงพยาบาลเยาวราช	1375 ถ. เทอไทย ต. ตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพฯ	4655110
สหการแพทย์และพยาบาล	321/1 ถ. สีพระยา ต. สีพระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ	2336347
โรงพยาบาลยศเส	196/17-20 ซอยยศเส ถ. เจริญเมือง ต. เทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบ	2232852-4, 2235417-8
โรงพยาบาลเซ็นโยเซฟ	391 ถ. สีพระยา ต. สีพระยา เขตบางรัก	2346878
ไทยฟันผดุงครรภ์	152 ซอย 5 ถ. พระราม 4 เขตปทุมวัน	2513260
สถานพยาบาลอานันท์	332/3 วัดไทรมิตร ต. ตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์	2330375
ยูเอ็มเอสสถานพยาบาลผดุงครรภ์	94 ถ. ผดุงข้าว ต. สัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ	2224320

๔ ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
นิวเอี่ยมเม่น	2156-8 ถ. พระราม 4 ต. คลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ฯ	3911845
ผดุงครรภ์ตั้งหน้า	2842-44 ถ. พระราม 4 ต. คลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ฯ	3916263
มิตรปรางค์ผดุงครรภ์	1128/18 ถ. ทากสิน ต. บุคคโล อ. ธนบุรี กรุงเทพฯ ฯ	—
โรงพยาบาลอังกะวะนัช	445-446 ตรอกถ่วงอกถ. สันติภาพ เขตบ่อนมปราบ ฯ กรุงเทพฯ ฯ	2233468, 2223309
ผดุงครรภ์เคี้ยวเม้ง	383/5-8 ตรอกสวนมะลิ ถ. เสือป่า เขตบ่อนมปราบ ฯ กรุงเทพฯ ฯ	—
ท่งย่น ^๕ สถานผดุงครรภ์	219 ถ. ยมราชสุขุม ต. บ่อนมปราบ เขตบ่อนมปราบ ฯ กรุงเทพฯ ฯ	2214720
มิตรปรางค์ผดุงครรภ์	794-796 ถ. ประชาธิปก ต. หิรัญบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ฯ	4651353
บุคคโลผดุงครรภ์	213/11 ถ. มไหสวรรย์ ต. บุคคโล เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ฯ	4680472
เจริญเวชสถานพยาบาลผดุงครรภ์	65/6 ถ. อินทพรพิทักษ์ ต. บางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ฯ	4653995
สุพินดาผดุงครรภ์	1211/4-5 ถ. จันทน์ เขตยานนาวา	
เทเวศร์ผดุงครรภ์	250/2 ถ. สามเสน วัคสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ	2816088
เมโยโพลีคลินิก	2012/5-7 ถ. พหลโยธิน ต. ลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ ฯ	5791598
จักรวาลโพลีคลินิก	27/35-37 ซอยข้างโบสถ์แม่พระ ถ. ดินแดง ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ฯ	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
สำนักงานแพทย์	417 ซอยพาราไดซ์ ตรอกคลองตัน ถ. สุขุมวิท 71 ต. คลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	—
ประจักษ์คลินิก	83 ถ. ทวีปย์ ต. สีพระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ	—
สมประสงค์การแพทย์	351 ถ. ราษฎร์บูรณะ หมู่ 1 ต. บางปะกอก - อ. ราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ	—
เมนเบอร์คลินิก	124/1 ซอยกาญจนาคม ถ. พหลโยธิน ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ	—
คลินิกสุทธิเทพ	415/5-6 ถ. พระราม 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ	—
เตาปูนโพธิ์คลินิก	494/7-8 ถ. ประชาราษฎร์ สาย 2 เขตสุโขทัย - กรุงเทพฯ	—
วังทองหลวงเวชสถาน	56/1 ซอยวรมิทร์ ถ. ลาดพร้าว ต. คลองจั่น - เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ	—
ทิพย์เนตร	56 ซอยมงคลนิเวศน์ ถ. วิภาวดีรังสิต เขตบางเขน กรุงเทพฯ	—
วัฒน์เวช	135 ซอยพหลโยธิน 40 เขตบางเขน กรุงเทพฯ	—
นิวคลองเตยผดุงครรภ์	43 ถ. โกษา ต. คลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพฯ	—
สหภาพ	154 ตรอกตัน ถ. สีลม ต. สุริวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพฯ	2340079
สาธิตพยาบาล	447 ถ. สาธิต ต. ยานนาวา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ	2346578
งามพิศ-พัลลภคลินิก	119 ถ. พญาไท ต. ถนนเพชรบุรี เขตพญาไท	2516530

ข้อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
บางกระบี่โพลีคลินิก	161/26 ถ. ลาดพร้าว ต. คลองจั่น เขตบางกระบี่ กรุงเทพฯ ฯ	3775059, 3777306, 3777756
ผัสดิเวศกรรม	916/1 ซอยวัดไผ่เงิน ต. รอกจันทน์ ต. บางโคล่ เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ฯ	—
สุติเวชคลินิก	511/2 ถ. ศรีอยุธยา ต. พญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ฯ	—
กาญจนาภิเษย	962/13 ถ. พรานนก ต. บ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ฯ	4112566
แพทย์ประสาน	241/4 ซอยศาสนา ถ. พระราม 6 ต. สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ฯ	—
บริษัทคลังเวชภัณฑ์ จำกัด	172 ถ. สีลม ต. สุริวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ฯ	—
โรงพยาบาล หู ตา คอ จมูก ผดุงครรภ์อวยเล้ง	199/51 ถ. พญาไท กรุงเทพฯ ฯ 3 ถ. พลับพลาไชย ต. บ่อมปราบ ฯ เขตบ่อมปราบ ฯ กรุงเทพฯ ฯ	2519322-4 2212589
เยี่ยมฮั่วสถานผดุงครรภ์	602/105 ถ. เพชรบุรี ต. ถนนเพชรบุรี เขตพญาไท กรุงเทพฯ ฯ	2526339
ซิงเกียฮงผดุงครรภ์	912/5-6 ถ. เจริญรัฐ ต. คลองสาน เขตคลองสาน กรุงเทพฯ ฯ	4664317
สถานพยาบาลธนาคารกรุงไทย	129 ถ. ราชวงศ์ ต. ราชวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ฯ	—
อารีการแพทย์	4/30 ซอยศรีสวัสดิ์ ๓ ต. หนอง ต. คลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ฯ	—
สถานพยาบาลบางซื่อ	326 ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี ต. บางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ	—

๔ ขอสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ผดุงครรภ์วัฒนะ	40/2 ซอยโรงเรียนพาณิชย์ชน ถ. จรัลสนิทวงศ์ ต. บางแวก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ฯ	—

สถานบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชนในส่วนภูมิภาค

๔ ขอสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เขต 1 นนทบุรี		
โรงพยาบาลนนทบุรี	อ. เมือง	5250496, 5250401
โรงพยาบาลศรีธัญญา	อ. เมือง	5250981-5
โรงพยาบาลอำเภอปากเกร็ด	อ. ปากเกร็ด	5883597
โรงพยาบาลอำเภอบางใหญ่	อ. บางใหญ่	—
โรงพยาบาลอำเภอไทรน้อย	อ. ไทรน้อย	—
โรงพยาบาลอำเภอบางกร่าง	อ. เมืองนนทบุรี	—
โรงพยาบาลบาราศณราคร	จ. นนทบุรี	5883317
โรงพยาบาลโรคทรวงอก	จ. นนทบุรี	5883389
สถานอนามัยเด็กกลาง	ถนนติวานนท์ นนทบุรี	5883088
ศูนย์ฝึกอบรมการอนามัยแม่- และเด็ก กรุงเทพฯ ฯ	อยู่ในสถานอนามัยเด็กกลาง จ. นนทบุรี	5883088

เอกชน

นนทบุรีโพลีคลินิก	117/5 หมู่ 3 ต. สวนใหญ่ อ. เมือง ฯ	—
พรเทพ	396 หมู่ 2 ซอย 2 ถนนงามวงศ์วาน อ. เมือง ฯ	—

ปทุมธานี

โรงพยาบาลปทุมธานี	อ. เมือง ฯ	5816805, 5816163
โรงพยาบาลอำเภอธัญบุรี	อ. ธัญบุรี	

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ศูนย์การแพทย์และอนามัย ประชากรปัตย์	อ. รัษฎาบุรี	5238298
โรงพยาบาลอำเภอลำไทร	อ. ลำลูกกา	—
โรงพยาบาลรัษฎารักษ์	รังสิต	5237113

เอกชน

เจริญหา	24/1-2 หมู่ที่ 18 ต. บึงทองหลาง อ. ลำลูกกา	—
โพลีคลินิก โรงพยาบาลรังสิต	ถนน ม.ร.ว. สุพรรณอุทิศ หมู่ 2 ต. ประชาธิปัตย์ อ. รัษฎาบุรี	—

สระบุรี

โรงพยาบาลศูนย์สระบุรี	อ. เมืองฯ	211008,211424
โรงพยาบาลพระพุทธบาท	อ. พระพุทธบาท	266111
โรงพยาบาลอำเภอแก่งคอย	อ. แก่งคอย	244611
โรงพยาบาลอำเภอบ้านหมือ	อ. บ้านหมือ	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองแค	อ. หนองแค	—
โรงพยาบาลอำเภอมวกเหล็ก	อ. มวกเหล็ก	—
ศูนย์สุขภาพเขต 1 สระบุรี	อ. พระพุทธบาท	337310
ศูนย์กามโรคเขต 1	อ. พระพุทธบาท	266686
ศูนย์โรคเรื้อนเขต 1	103-105 ถนนสุขุมวิท ต. ปากเพรียว อ. เมือง	211931
ศูนย์มาลาเรียเขต 1	หมู่ 10 ต. พหลโยธิน ต. ธารเกษม อ. พระพุทธบาท	266162
ศูนย์โภชนาการเขต 1	อ. เมือง	266163
ศูนย์ปรีชาชนบทเขต 1	อ. เมือง	—
ศูนย์วันโรคเขต 11	ต. พหลโยธิน ใกล้โรงพยาบาล พระพุทธบาท อ. พระพุทธบาท	266006

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เอกชน		
สระบุรีโพลีคลินิก	378/7-8 ถ. ข้างสถานโบว์ลิ่ง ต. ปากข้าวสาร อ. เมือง	—
พุทธเวชผดุงครรภ์	855/19 หมู่ 7 ต. ธาราเกษม อ. พระพุทธบาท	—
พยาบาลผดุงครรภ์	858/17 ถนนธราเกษม อ. พระพุทธบาท	—
ลพบุรี		
โรงพยาบาลลพบุรี	อ. เมือง	411269,411250
โรงพยาบาลบ้านหมี่	อ. บ้านหมี่	471270,471070
โรงพยาบาลอำเภอโคกสำโรง	อ. โคกสำโรง	—
โรงพยาบาลอำเภอชัยบาดาล	อ. ชัยบาดาล	—
โรงพยาบาลอำเภอพัฒนานิคม	อ. พัฒนานิคม	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าม่วง	อ. ท่าม่วง	—
ชัยนาท		
โรงพยาบาลชัยนาท	อ. เมือง	411071,411142
โรงพยาบาลอำเภอหันคา	อ. หันคา	—
โรงพยาบาลอำเภอวัดสิงห์ (กำลังก่อสร้าง)	อ. วัดสิงห์	—
เอกชน		
โรงพยาบาลคริสเตียน	164 หมู่ 3 ต. กิ่งลำเภา อ. มโนรมย์	—
สิงห์บุรี		
โรงพยาบาลสิงห์บุรี	อ. เมืองฯ	511001,511060
โรงพยาบาลอินทร์บุรี	อ. อินทร์บุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าช้าง	อ. ท่าช้าง	—
โรงพยาบาลอำเภอบางระจัน	อ. บางระจัน	—

ชื่อสถานบริการ

สถานที่ตั้ง

โทรศัพท์

เอกชน

โรงพยาบาลขุนสรุรงค์	199-199/1-3 หมู่ที่ 7 ถ. ขุนสรุรงค์ ต. บางมัญ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลหมอประเจ็ดวีระพจน์	80 หมู่ที่ 9 ถ. สิงห์บุรี-อ่างทอง ต. ต้นโพธิ์ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลคริสเตียนไชยวัฒน์	199/9 ถ. สุขาภิบาล หมู่ 6 ต. อินทร์บุรี อ. อินทร์บุรี	—
โรงพยาบาลพูนผล	204 หมู่ที่ 4 ถ. สิงห์บุรี-ชัยนาท ต. อินทร์บุรี อ. อินทร์บุรี	—
สถานพยาบาลหมอ ช.	95/1 หมู่ 6 ถ. ประชากร่วมใจนฤมิตร ต. อินทร์บุรี อ. อินทร์บุรี	—

อ่างทอง

โรงพยาบาลอ่างทอง	อ. เมือง ฯ	611304, 611151
โรงพยาบาลอำเภอวิเศษชัยชาญ	อ. วิเศษชัยชาญ	—
โรงพยาบาลอำเภอโพธิ์ทอง	อ. โพธิ์ทอง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านแพรก	อ. บ้านแพรก	—
โรงพยาบาลอำเภอแสวงหา	อ. แสวงหา	—

พระนครศรีอยุธยา

โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา	อ. เมือง	251686, 251718
โรงพยาบาลเสนา	อ. เสนา	—
โรงพยาบาลอำเภอบางปะอิน	อ. บางปะอิน	—
โรงพยาบาลอำเภอผักไห่	อ. ผักไห่	—
โรงพยาบาลอำเภอบางไทร	อ. บางไทร	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าเรือ	อ. ท่าเรือ	—
โรงพยาบาลอำเภอนครหลวง	อ. นครหลวง	—

๔ ขอสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอภาชี	อ. ภาชี	—
โรงพยาบาลอำเภอกบเจา	อ. บางบาล	—
ศูนย์การแพทย์และอนามัยหาราช	อ. महाराज	—

เอกชน

เสนการแพทย์ ข.	27/9 ถ. วิไลเสนา ต. เสนา อ. เสนา	—
ราเมศวรโพลีคลินิก	91/5-6 หมู่ที่ 1 ถ. พหลโยธิน ต. เขียวรากน้อย อ. บางปะอิน	—
บัรพยาบาล ค.	3/17 หมู่ที่ 3 ซอยศูนย์การค้า เจ้าพรหม ถ. นเรศวร ต. หอรัตนไชย อ. เมือง	—

เขต 2 ชลบุรี

โรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี	อ. เมือง	282785, 282008
โรงพยาบาลอำเภอพนัสนิคม	อ. พนัสนิคม	—
โรงพยาบาลอำเภอบางละมุง	อ. บางละมุง	418135
โรงพยาบาลอำเภอบ้านบึง	อ. บ้านบึง	443560, 443574
โรงพยาบาลอำเภอพานทอง	อ. พานทอง	—
โรงพยาบาลอำเภอสัตหีบ กม. 10	อ. สัตหีบ	—
ศูนย์โภชนาการเขต 2	อ. เมือง ฯ	284685
ศูนย์สุขภาพเขต 2	อ. เมือง ฯ	282381
ศูนย์กามโรคเขต 2	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดชลบุรี	282057
ศูนย์พัทยารักษ์ บางละมุง	อ. บางละมุง	—
ศูนย์โรคเรื้อนเขต 2	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดชลบุรี	285381
ศูนย์วัณโรคเขต 7 ชลบุรี	ถ. พระยาสุรจา ต. บ้านสวน อ. เมือง	283033

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เอกชน		
โรงพยาบาลเอกชล	68/3 ถ. พระยาสุรสีห์ หมู่ที่ 2 ต. บ้านสวน อ. เมือง	—
กาญจนเวช	580 ซ. ตรอกสะพานเสริมสันติ ถ. วชิรปราการ ต. มะขามหย่ง อ. เมือง	—
พหยาอินเตอร์เนชั่นแนลคลินิก	255 ซอยสุขุมวิท 31 หมู่ที่ 9 ต. หอนงปรีอ อ. บางละมุง	—
อัญญาผดุงครรภ์	416/23-31 ถ. โพธิ์ทอง ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง	—
มาลีผดุงครรภ์	726/11 ถ. สุขุมวิท ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง	—
อุทุมพรผดุงครรภ์	174/2 ถ. พรหมมาศ ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง	—
เสริมสุขผดุงครรภ์	842/16 ซอยโรงสีหวดเส็ง ถ. เจตนารักษ์ อ. เมือง	—
ศรีราชาคลินิก	42-44 ถ. สุรศักดิ์ ต. ศรีราชา อ. ศรีราชา	—
รัตนปริทาพยาบาล	775/28 ซอยต้นจันทร์ ต. บางปลาสร้อย อ. เมือง	—
พรผดุงครรภ์	177/5-6 ถ. สุขุมวิท ต. ศรีราชา อ. ศรีราชา	—
พัฒนาโฮสเทล	95/9 ถ. สุรศักดิ์ 1 ต. ศรีราชา อ. ศรีราชา	—
น้อมจิตต์ผดุงครรภ์	328/27-29 ถ. ศรีบุญชู อ. พนัสนิคม	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
----------------	-------------	----------

จะเข้เชิงเทรา

โรงพยาบาลจะเข้เชิงเทรา	อ. เมือง	511033
โรงพยาบาลอำเภอพนมสารคาม	อ. พนมสารคาม	—
โรงพยาบาลอำเภอบางน้ำเปรี้ยว	อ. บางน้ำเปรี้ยว	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านโพธิ์	อ. บ้านโพธิ์	—
โรงพยาบาลอำเภอบางปะกง	อ. บางปะกง	—

เอกราช

โรงพยาบาลคริสเตียนบางคล้าคณะแบปติสต์	15/2 ถ. บางคล้า-แปลงยาว ท. บางคล้า อ. บางคล้า	—
แพทย์ไพบุลย์	85/1 ถ. มหาจักรพรรดิ ท. หน้าเมือง อ. เมือง	—
สหแพทย์บางปะกง	236 ถ. สุขุมวิท หมู่ 10 ท. บางปะกง อ. บางปะกง	—
ขวัญจิตพยาบาล	36 ถ. เอมอรอุทิศ ท. หน้าเมือง อ. เมือง	—
มะลิพยาบาล	7/11 ถ. ศรีโสธร ท. หน้าเมือง อ. เมือง	—
	179 ถ. มรุพงษ์ ท. หน้าเมือง อ. เมือง	—
	264/11-13 ถ. ศุภกิจ ท. หน้าเมือง อ. เมือง	—
	10/8 ซอยริมทางรถไฟ ถ. นครกิจ หน้าเมือง อ. เมือง	—

ระยอง

โรงพยาบาลระยอง	อ. เมือง	611104
โรงพยาบาลอำเภอแกลง	อ. แกลง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านค่าย	อ. บ้านค่าย	—

ข้อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอปลวกแดง	อ. ปลวกแดง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านฉาง	อ. บ้านฉาง	—
เอกชน		
โรงพยาบาลสามย่าน	470/14 หมู่ 1 ถ. สุขุมวิท หมู่ 1 ต. ทางเกวียน อ. แกลง	—
โรงพยาบาลบ้านฉาง	60/1 ถ. สุขุมวิท หมู่ 3 ต. พลา อ. เมือง	—
สตาวัลย์คลินิก	163/7 ถ. สุขุมวิท หมู่ 2 ต. ชะนิเนน อ. เมือง	—
ปอรรักษ์ผดุงครรภ์	65/2 ถ. สุขุมวิท หมู่ 1 ต. กองเนิน อ. แกลง	—
เฉลิมโฮสเทล	022 ยมจินดา ต. ท่าประดู่ อ. เมือง	—
ผดุงครรภ์สามย่าน	474/10-11 ถ. สุขุมวิท ต. ทางเกวียน อ. แกลง	—
เสรีสถานพยาบาล	98 ถ. สุขุมวิท หมู่ 2 ต. เนินพระ อ. เมือง	—
วิจิตรผดุงครรภ์	436 ถ. สุขุมวิท 2 หมู่ 1 ต. ทางเกวียน อ. แกลง	—
สามย่านพยาบาล ข้างโรงพยาบาลรามา	หมู่ 1 ต. ทางเกวียน อ. แกลง	—
กระเจตพยาบาล	16/10 ถ. สุขุมวิท หมู่ 3 ต. กระเจต อ. เมือง	—
พงษ์จันทร์พยาบาลผดุงครรภ์	12/3 ถ. สุขุมวิท หมู่ 3 ต. กระเจต อ. เมือง	—
สถานพยาบาล	217 หมู่ 2 ต. มาบข่า อ. บ้านค่าย	—

๔ ชื่อสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	๘ โทรศัพท์
จันทบุรี		
โรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี	อ. เมือง	311270, 311611
โรงพยาบาลอำเภอท่าใหม่	อ. ท่าใหม่	—
โรงพยาบาลอำเภอขลุง	อ. ขลุง	—
โรงพยาบาลอำเภอแหลมสิงห์	อ. แหลมสิงห์	—
โรงพยาบาลอำเภอโป่งน้ำร้อน	อ. โป่งน้ำร้อน	—

เอกพน

หมอสถลวย	36/3-4 ถ. อัมพวา ต. วัดใหม่	—
	อ. เมือง	
มิตรหญิงผดุงครรภ์	17/6 หมู่ 3 ต. ท่าแร่ อ. เมือง	—
สถานพยาบาลจันทบุรี	18/5 ถ. ศรีจันทร์ 7 ต. วัดใหม่	—
	อ. เมือง	—

ตราด

โรงพยาบาลตราด	อ. เมือง	511040
โรงพยาบาลอำเภอคลองใหญ่	อ. คลองใหญ่	—
โรงพยาบาลอำเภอเขาสมิง	อ. เขาสมิง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ่อไร่	อ. บ่อไร่	—
โรงพยาบาลอำเภอแหลมงอบ	อ. แหลมงอบ	—

นครนายก

โรงพยาบาลนครนายก	อ. เมือง	311219, 311200
โรงพยาบาลอำเภอบ้านนา	อ. บ้านนา	—
โรงพยาบาลอำเภอองครักษ์	อ. องครักษ์	—

ปราจีนบุรี

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์	อ. เมือง	211289, 211088
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว	อ. สระแก้ว	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภออรุณประเทศ	อ. อรุณประเทศ	—
โรงพยาบาลอำเภอกบินทร์บุรี	อ. กบินทร์บุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอวัฒนานคร	อ. วัฒนานคร	—
โรงพยาบาลอำเภอตาพระยา	อ. ตาพระยา	—
โรงพยาบาลอำเภอวังน้ำเย็น	อ. วังน้ำเย็น	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีมหาโพธิ์	อ. ศรีมหาโพธิ์ (กำลังก่อสร้าง)	—

เอกชน

โรงพยาบาลอิมพีเรียล	750 ถ. ราษฎร์ดำริ ต. หน้าเมือง อ. เมือง	—
คลินิกหมอพรชัย	124-126 ถ. เจ้าสำอางค์ ต. กบินทร์บุรี	—
	อ. กบินทร์บุรี	—
พบบาลผดุงครรภ์	113/1 ต. กบินทร์บุรี อ. กบินทร์บุรี	—

สมุทรปราการ

โรงพยาบาลสมุทรปราการ	อ. เมือง	3951484, 3950611
โรงพยาบาลอำเภอบางพลี	อ. บางพลี	—
โรงพยาบาลอำเภอบางบ่อ	อ. บางบ่อ	—
โรงพยาบาลอำเภอพระประแดง	อ. ลำโรงใต้	3940166
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	อ. เมือง	3941846
ศูนย์อาชีวอนามัย	อ. ลำโรงใต้	3940214
สถาบันราชประชาสมาสัย	ถ. ภูเขาสมิงพราย อ. พระประแดง	3943390, 3940489

เอกชน

โรงพยาบาล ส. ไทยเสรี	288 หมู่ที่ 1 ต. บางปลากด อ. พระประแดง	—
โรงพยาบาลเมืองสมุทร	456/36 เทศบาล 12 ถ. นารายณ์ปราบศึก	—
	ต. ปากน้ำ อ. เมือง	—
บางพลีผดุงครรภ์	60/446-447 ถ. เทพารักษ์ 3	—
	ต. บางเมือง อ. เมือง	—
	55 ซอยวัดใหญ่ หมู่ 2 ถ. สุขสวัสดิ์	—
	ต. บางปลากด อ. เมือง	—

๔ ขอสถานบริการ	๔ ๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เขต 7 ราชบุรี		
โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี	อ. เมือง	337273, 337272
โรงพยาบาลบ้านโป่ง	อ. บ้านโป่ง	211408, 211006
โรงพยาบาลโพธาราม	อ. โพธาราม	231311, 231312
โรงพยาบาลดำเนินสะดวก	อ. ดำเนินสะดวก	241102-3
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง	อ. จอมบึง	—
โรงพยาบาลอ่าวปากท่อ	อ. ปากท่อ	—
โรงพยาบาลอ่าววัดเพลง	อ. วัดเพลง	—
โรงพยาบาลอ่าวเจ็ดเสมียน	อ. โพธาราม	—
โรงพยาบาลอ่าวสวนผึ้ง	อ. สวนผึ้ง	—
ศูนย์ระบาศึกษาภาคกลางราชบุรี	อ. เมือง	337120
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 7	อ. เมือง	337507, 337509
โรงพยาบาลแม่และเด็ก	อ. เมือง	337509
ศูนย์โภชนาการ เขต 7	อ. เมือง	338616
ศูนย์สุขภาพจิต เขต 7	อ. เมือง	337310
ศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 7	อ. เมือง	337218
ศูนย์กามโรค เขต 7	หลังที่ทำการสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดราชบุรี	337454
ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป ภาคกลาง	อ. บ้านโป่ง	211010
ศูนย์โรคเรื้อรัง เขต 7	ซอย 11 ต. หน้าเมือง อ. เมือง	337970

เอกชน

โรงพยาบาลชานคาบิลโล	31 หมู่ 10 ต. สวนกล้วย อ. บ้านโป่ง	—
โรงพยาบาลอินทร	112/2 ถ. แสงชูโต ต. บ้านปรางค์เรด อ. บ้านโป่ง	—
ราชบุรีสถานพยาบาล	168/12-15 ถ. รถไฟ ต. หน้าเมือง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลหมอสถวณ	1 หมู่ 8 ต. ดำเนินสะดวก อ. ดำเนินสะดวก	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
สุขเกษมแพทยสถาน	99 หมู่ 5 ต. คอนไผ่ อ. คำเนินสะดวก	—
ราษฎร์อินดี	60/4 ถ. ราษฎร์อินดี ต. หน้าเมือง อ. เมือง	—
เลาหศิริ ชอยยูกประชา	ถ. แสงชูโต ต. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี	—
โกสิตการแพทย์	207/59 ถ. อรจันทร์ ต. หน้าเมือง อ. เมือง	—
ประชาชนถ สำนักสงฆ์เข้ถ้ำทะลุ	หมู่ที่ 3 ต. คอนทราย อ. ปากท่อ	—

นครปฐม

โรงพยาบาลนครปฐม	อ. เมือง	241011, 241660
โรงพยาบาลอำเภอบางเลน	อ. บางเลน	—
โรงพยาบาลอำเภอนครชัยศรี	อ. นครชัยศรี	—
โรงพยาบาลอำเภอสามพราน	อ. สามพราน	311021
โรงพยาบาลอำเภอกอนคต	อ. กอนคต	—
ศูนย์การแพทย์และอนามัยห้วยพลู	อ. นครชัยศรี	—
ศูนย์การแพทย์และอนามัยลำพญา	อ. บางเลน	—

เอกรักษ์

โรงพยาบาลคริสเตียน	ข. 73 ถนน 5 มกรา ต. พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง	—
ทิพย์ผดุงครรภ์	55/1 ซอยหมู่บ้านสามพราน ถ. เพชรเกษม หมู่ 8 ต. อ้อมใหญ่ อ. สามพราน	—
สร้อยฟ้าผดุงครรภ์	308/9 ถ. รถไฟ 1 ต. พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง	—
สถานผดุงครรภ์	244 ถ. ทหารบก ต. พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง	—
สถานผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง	95/1 ถ. ราชดำเนิน ต. พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ผดุงครรภ์ทองทิพย์	121/10 ถ. ราชวิถี ต. พระปฐมเจดีย์ อ. เมือง	—
ผดุงครรภ์	61/4 หมู่ 7 ต. สามพราน อ. สามพราน	—
รุ่งโรจน์พยาบาล	87 ถ. มาลัยแมน ต. นครปฐม อ. เมือง	—
สถานผดุงครรภ์พรพิมล	78 ถ. ทหาร หมู่ 9 ต. บ่อพลับ อ. เมือง	—
สุภาพรผดุงครรภ์	11 หมู่ 3 ต. ธรรมศาลา อ. เมือง	—

กาญจนบุรี

โรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา	อ. เมือง	511506-7
โรงพยาบาลมะการักษ์	อ. เมือง	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าม่วง	อ. ท่าม่วง	—
โรงพยาบาลอำเภอพนมทวน	อ. พนมทวน	—
โรงพยาบาลอำเภอบ่อพลอย	อ. บ่อพลอย	—
โรงพยาบาลอำเภอไทรโยค	อ. ไทรโยค	—
โรงพยาบาลอำเภอทองผาภูมิ	อ. ทองผาภูมิ	—
โรงพยาบาลอำเภอเลาขวัญ	อ. เลาขวัญ (เปิดดำเนินการ ปี 2525)	—
หน่วยโรคเท้าช้าง	174/4 ถ. แสงชูโต อ. เมือง	—

เอกราช

โรงพยาบาลคริสเตียน	หมู่ 3 ต. ไส้โว่ อ. สังขละบุรี	—
โรงพยาบาลหมอประมณฑ์	44/1-4 ถ. แสงชูโต หมู่ 8 ต. ดอนขมิ้น อ. ท่ามะกา	—
โรงพยาบาลท่าเรือ	ซอยพระแท่นคงรัง ถ. แสงชูโต ต. ท่าเรือ อ. ท่ามะกา	—
ท่าเรือผดุงครรภ์	61 ถ. แสงชูโต ต. ดอนขมิ้น อ. ท่ามะกา	—
วิพิศพยาบาล	59/24 ถ. แสงชูโต หมู่ 7 ต. ดอนขมิ้น อ. ท่ามะกา	—
บุปผาผดุงครรภ์	379 หมู่ 10 ต. ท่าเรือ อ. ท่ามะกา	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
อัมโศสถานพยาบาล	171/8 หมู่ 2 ต. ท่าเรือ อ. ท่ามะกา	—
จารุลักษณ์	752/7 ถ. แสงชูโต หมู่ 2 ต. ท่าม่วง อ. ท่าม่วง	—
ประไพพยาบาล	72 ถ. แสงชูโต ต. คอนขันธ์ อ. ท่ามะกา	—
นิตยาพยาบาล	134 ถ. แสงชูโต ต. บ้านเหนือ อ. เมือง	—
ระพีพยาบาล	181/2 ซอยหิรัญประชาสรรค์ ถ. แสงชูโต ต. บ้านเหนือ อ. เมือง	—
วนิดาสถานพยาบาล	129 ถ. แสงชูโต ต. บ้านเหนือ อ. เมือง	—
ชูศรีพยาบาล	79 ถ. ทิศพล ต. ลาภัญญา อ. เมือง	—
พจนาสถานพยาบาล	105-107 ถ. ปากแพรก ต. บ้านเหนือ อ. เมือง	—
สยามเนิสซิ่งโฮม	262/8-10 หมู่ 1 ต. ท่าเรือ อ. ท่ามะกา	—
อุไรพยาบาล	122/9 ถ. แสงชูโต หมู่ที่ 1 ต. ท่ามะขาม อ. เมือง	—
	6 ถ. บวร ต. บ้านเหนือ อ. เมือง	—
ประจวบคีรีขันธ์		
โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์	อ. เมือง	611162
โรงพยาบาลอำเภอหัวหิน	อ. หัวหิน	—
โรงพยาบาลอำเภอบางสะพาน	อ. บางสะพาน	—
โรงพยาบาลอำเภอสามพระยา	อ. กุยบุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอทับสะแก	อ. ทับสะแก	—
เอกปณ		
วิชิตรการแพทย์	311/2 ถ. สุขาภิบาล 1 หมู่ 4 ต. ทับสะแก อ. ทับสะแก	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เพชรบุรี		
โรงพยาบาลเพชรบุรี	อ. เมือง	425205, 425505
โรงพยาบาลอำเภอท่ายาง	อ. ท่ายาง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านแหลม	อ. บ้านแหลม	—
เอกราช		
ผลกำเริตศิริ	65 ถ. พระทรง ท. ท่าราบ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเวชนันทิต	171 ถ. พานิชเจริญ ท. ท่าราบ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเพชรแพทย์	260 ซอยริมน้ำ หลั ถ. พานิชเจริญ ท. ท่าราบ อ. เมือง	—
บุญยืน	69/1 ถ. บริพัตร ท. ท่าราบ อ. เมือง	—
สมถวิลเลิศนิรันดร์	353/5 ถ. คำเนินเกษม ท. คลองกระแซง อ. เมือง	—
ผดุงครรภ์น้อยเก่าเจริญ	60/3 ถ. ชีระจินทร ท. คลองกระแซง อ. เมือง	—
ท่ายางพยาบาล	143/4 ซอย 1 ถ. ท่ายาง ท. ท่ายาง อ. ท่ายาง	—
สมุทรสงคราม		
โรงพยาบาลสมุทรสงคราม	อ. เมือง	711248
โรงพยาบาลอำเภอบางนกแขวก	อ. บางนกทิ	—
โรงพยาบาลอำเภอมัทพา	อ. อัมพา	—
สมุทรสาคร		
โรงพยาบาลสมุทรสาคร	อ. เมือง	411187, 411532
โรงพยาบาลอำเภอกระทุ่มแบน	อ. กระทุ่มแบน	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านแพ้ว	อ. บ้านแพ้ว	—

เอกชน

ส.ก.ผ. ท่าไม้	199 ถ. เศรษฐกิจ 1 หมู่ 4 ต. ท่าไม้	—
	อ. กระทุ่มแบน	
สถานพยาบาลสมุทรภัก	74/15 ซอยกิติพิตร 2 ถ. เพชรเกษม หมู่ 13	—
	ต. อัมมน้อย อ. กระทุ่มแบน	
ปราวณีพยาบาล	920/31 ถนน ถ. เอกชัย ต. มหาชัย	—
	อ. เมือง	
มาลีพยาบาล	437/5-6 ถ. สุขาภิบาล ต. มหาชัย อ. เมือง	—
แจ่มศรีพยาบาลสมุทรภัก	825/1 ถ. นรสิงห์ ต. มหาชัย อ. เมือง	—

สุพรรณบุรี

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช	อ. เมือง	511738, 511033
โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17	อ. สองพี่น้อง	531077
โรงพยาบาลอำเภออู่ทอง	อ. อู่ทอง	
โรงพยาบาลอำเภอเดิมบางนางบวช	อ. เดิมบางนางบวช	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีประจันต์	อ. ศรีประจันต์	—
โรงพยาบาลอำเภอคอนเจดีย์	อ. คอนเจดีย์	—
โรงพยาบาลอำเภอสามชุก	อ. สามชุก	—
โรงพยาบาลอำเภอด่านช้าง	อ. ด่านช้าง	—
ศูนย์การแพทย์และอนามัยบางใหญ่	อ. บางปลาม้า	—

เอกชน

โรงพยาบาลสุพรรณบุรี-สาครินทร์	300 ถ. เจริญ 5 ต. ท่าระหัด	—
	อ. เมือง	
โรงพยาบาลสามชุก-เศรษฐกิจ	494 ถ. ริมคลองชลประทาน หมู่ 3	—
	ต. สามชุก	
ตองแพทย์คลินิก	578-579 ถนน ชุนแผน ต. ท่าพี่เลี้ยง	—
	อ. เมือง	

๔
ขอสถานบริการ

๔๕
สถานที่ตั้ง

โทรศัพท์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขต 3 นครราชสีมา

โรงพยาบาลศูนย์มหาวิทยาลัยนครราชสีมา	อ. เมือง	241019,242009
โรงพยาบาลอำเภอปากช่องนานา	อ. ปากช่องนานา	311656
โรงพยาบาลอำเภอคำชะโนด	อ. คำชะโนด	—
โรงพยาบาลอำเภอพิมาย	อ. พิมาย	—
โรงพยาบาลอำเภอบัวใหญ่	อ. บัวใหญ่	—
โรงพยาบาลอำเภอชุมพวง	อ. ชุมพวง	—
โรงพยาบาลอำเภอสูงเนิน	อ. สูงเนิน	—
โรงพยาบาลอำเภอประทาย	อ. ประทาย	—
โรงพยาบาลอำเภอสีคิ้ว	อ. สีคิ้ว	—
โรงพยาบาลอำเภอบักรังชัย	อ. บักรังชัย	—
โรงพยาบาลอำเภอครบุรี	อ. ครบุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอโนนสูง	อ. โนนสูง	—
โรงพยาบาลอำเภอจักราช	อ. จักราช	—
โรงพยาบาลอำเภอเสิงสาง	อ. เสิงสาง	—
ศูนย์ระบาศวิทยา	อ. เมือง	241466
โรงพยาบาลจิตเวช	อ. เมือง	242646
ศูนย์ทันตสาธารณสุข เขต 3	อ. เมือง	242322
ศูนย์โภชนาการ เขต 3	อ. เมือง	242322
ศูนย์สุขภาพจิต เขต 3	อ. เมือง	242618
ศูนย์ประสาทนบท เขต 2	อ. เมือง	244162
ศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 3	อ. เมือง	242322
ศูนย์กามโรค เขต 3	สถานพยาบาลพลล้าน ถ. มหาไถย	241273
ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป	อ. เมือง	244501

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ศูนย์โรคเรื้อน เขต 3	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครราชสีมา	242323
ศูนย์วัณโรค เขต 4	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครราชสีมา	242963
เอกชน		
โรงพยาบาลเรนต์เมรี่	77 ถ. อีสระภาพ หมู่ 2 ต. หมีนไวย อ. เมือง	—
จินตแพทย์	254-257 ถ. สุขาภิบาล หมู่ 2 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง	—
ป. แพทย์	2353-2358 ถ. ไชยณรงค์ ต. ในเมือง อ. เมือง	—
เลิศจิระคลินิก	3594/11-18 ถ. สุรนารี ต. ในเมือง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลศาสตราเวช	509/1 ถ. อัมพวงค์ ต. ในเมือง อ. เมือง	—
สถานพยาบาลเวชวิมล	—	—
ชัยภูมิ		
โรงพยาบาลชัยภูมิ	อ. เมือง	811016,811640
โรงพยาบาลอำเภอภูเขียว	อ. ภูเขียว	—
โรงพยาบาลอำเภอน้ำเหินจันทรวงศ์	อ. น้ำเหินจันทรวงศ์	—
โรงพยาบาลอำเภอแก้งคร้อ	อ. แก้งคร้อ	—
โรงพยาบาลอำเภอจัตุรัส	อ. จัตุรัส	—
โรงพยาบาลอำเภอเกษตรสมบูรณ์	อ. เกษตรสมบูรณ์	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองบัวแดง	อ. หนองบัวแดง	—
โรงพยาบาลอำเภอคอนสาร	อ. คอนสาร	—
บุรีรัมย์		
โรงพยาบาลบุรีรัมย์	อ. เมือง	611282,611262

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอนางรอง	อ. นางรอง	—
โรงพยาบาลอำเภอลำปลายมาศ	อ. ลำปลายมาศ	—
โรงพยาบาลอำเภอประโคนชัย	อ. ประโคนชัย	—
โรงพยาบาลอำเภอฟุไธสง	อ. ฟุไธสง	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านกรวด	อ. บ้านกรวด	—
โรงพยาบาลอำเภอสตึก	อ. สตึก	—
โรงพยาบาลอำเภอกระสัง	อ. กระสัง	—
โรงพยาบาลอำเภอละหานทราย	อ. ละหานทราย	—

เอกชน

สถานพยาบาล	7/3 ถ. อีสาน ต. ในเมือง อ. เมือง	—
------------	----------------------------------	---

ศรีสะเกษ

โรงพยาบาลศรีสะเกษ	อ. เมือง	611434, 611503
โรงพยาบาลอำเภอราษีไศล	อ. ราษีไศล	—
โรงพยาบาลอำเภออุทุมพรพิสัย	อ. อุทุมพรพิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอขุนหาญ	อ. ขุนหาญ	—
โรงพยาบาลอำเภอกันทรารมย์	อ. กันทรารมย์	—
โรงพยาบาลอำเภอกันทรลักษ์	อ. กันทรลักษ์	—
โรงพยาบาลอำเภอขุขันธ์	อ. ขุขันธ์	—
โรงพยาบาลอำเภอยางชุมน้อย	อ. ยางชุมน้อย	—
โรงพยาบาลอำเภอปรางค์กู่	อ. ปรางค์กู่ (เปิดดำเนินการปี 2525)	—
โรงพยาบาลอำเภอบึงบูรพ์	อ. บึงบูรพ์ (เปิดดำเนินการปี 2525)	—

สุรินทร์

โรงพยาบาลสุรินทร์	อ. เมือง	511757
โรงพยาบาลอำเภอรัตนบุรี	อ. รตนบุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าตูม	อ. ท่าตูม	—
โรงพยาบาลอำเภอศีขรภูมิ	อ. ศีขรภูมิ	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอสังขะ	อ. สังขะ	—
โรงพยาบาลอำเภอปราสาท	อ. ปราสาท	—
โรงพยาบาลอำเภอชุมพลบุรี	อ. ชุมพลบุรี	—

อุบลราชธานี

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	อ. เมือง	254053
โรงพยาบาลอำเภออำนาจเจริญ	อ. อำนาจเจริญ	—
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม	อ. เดชอุดม	—
โรงพยาบาลอำเภอตระการพืชผล	อ. ตระการพืชผล	—
โรงพยาบาลอำเภอพิบูลมังสาหาร	อ. พิบูลมังสาหาร	—
โรงพยาบาลอำเภอเขมราฐ	อ. เขมราฐ	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีเมืองใหม่	อ. ศรีเมืองใหม่	—
โรงพยาบาลอำเภอโขงเจียม	อ. โขงเจียม	—
โรงพยาบาลอำเภอห้วยตะพาน	อ. ห้วยตะพาน	—
โรงพยาบาลอำเภอเขื่องใน	อ. เขื่องใน	—
โรงพยาบาลอำเภอม่วงสามสิบ	อ. ม่วงสามสิบ	—
โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	อ. เมือง	254093
หน่วยโรคติดต่อทั่วไป	อ. เมือง	255934
ศูนย์ฉีดยาโรค เชต 5	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดอุบลราชธานี ถ. พรรณภาพ อ. เมือง	254538

เอกราช

เขื่อนรัตนโมเียล	94 ถ. พโยชัย ต. ในเมือง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลศุภเกต	97/5 ถ. อุปราชา ต. ในเมือง อ. เมือง	—

ยโสธร

โรงพยาบาลยโสธร	อ. เมือง	711060-1
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเลิงนกทา	อ. เลิงนกทา	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอคำเขื่อนแก้ว	อ. คำเขื่อนแก้ว	—
โรงพยาบาลอำเภอภูซุ่ม	อ. ภูซุ่ม	—
โรงพยาบาลอำเภอมหาชนะชัย	อ. มหาชนะชัย	—

เขต 4 ขอนแก่น

โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	อ. เมือง	236005, 237020
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระนวน	อ. กระนวน	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านไผ่	อ. บ้านไผ่	272234, 272367
โรงพยาบาลอำเภอชุมแพ	อ. ชุมแพ	311044
โรงพยาบาลอำเภอมัญจาคีรี	อ. มัญจาคีรี	—
โรงพยาบาลอำเภอภูเวียง	อ. ภูเวียง	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองเรือ	อ. หนองเรือ	—
โรงพยาบาลอำเภอน้ำพอง	อ. น้ำพอง	—
โรงพยาบาลอำเภอสหัสขันธ์	อ. สหัสขันธ์	—
โรงพยาบาลอำเภอพล	อ. พล	—
โรงพยาบาลอำเภอแวงน้อย	อ. แวงน้อย (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลอำเภอชนบท	อ. ชนบท (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านฝาง	อ. บ้านฝาง (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองสองห้อง	อ. หนองสองห้อง (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลอำเภออุบลรัตน์	อ. อุบลรัตน์ (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลจิตเวช	อ. เมือง	236767
ศูนย์ทันตสาธารณสุข เขต 4	อ. เมือง	237634
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 4	อ. เมือง	236747
โรงพยาบาลแม่และเด็ก	อ. เมือง	236747
ศูนย์อนามัยแม่และเด็กชนบท 41	อ. พล	414682
ศูนย์โภชนาการ เขต 4	อ. เมือง	237634
ศูนย์สุขภาพบาล เขต 4	อ. เมือง	236792

๔ ชื่อสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ศูนย์ประปาชนบท เขต 3	อ. เมือง	236714
ศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 4	อ. เมือง	237813
ศูนย์กามโรค เขต 4	หลังที่ทำการบริษัทขนส่ง จังหวัดขอนแก่น	237806
ศูนย์มาลาเรีย เขต 3	ถนนศรีจันทร์ ซอยอนามัย อ. เมือง	236516
ศูนย์โรคเรื้อน เขต 4	สถานพยาบาลโนนสมบูรณ์ (ต. ปน. 089)	236525
ศูนย์วัดโรค เขต 2	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	236514

เอกชน

โรงพยาบาลเอราวัณ	41/1-7 ถ. หน้าเมือง ต. ในเมือง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลนิวัตร์สมบูรณ์เวช	28/9 ถ. รามราช ต. เมืองพล อ. พล	—
โรงพยาบาลสมอนุสรณ์	171/58 ถ. ประชาสโมสร ต. ในเมือง อ. เมือง	—
สามารถโปลีคลินิก	170-172 ถ. ศรีจันทร์ อ. เมือง	—
ประวิทย์-เกษร โพลีคลินิก	199-199/1 ถ. กลางเมือง ต. ในเมือง อ. เมือง	—

อุดรธานี

โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี	อ. เมือง	222572, 221350
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชบ้านดุง	อ. บ้านดุง	—
โรงพยาบาลอำเภอกุมภวาปี	อ. กุมภวาปี	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านผือ	อ. บ้านผือ	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองบัวลำภู	อ. หนองบัวลำภู	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองหาน	อ. หนองหาน	—
โรงพยาบาลอำเภอเพ็ญ	อ. เพ็ญ	—

๔ ชื่อสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอนากลาง	อ. นากลาง	—
โรงพยาบาลอำเภอโนนสัง	อ. โนนสัง	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีบุญเรือง	อ. ศรีบุญเรือง	—
โรงพยาบาลอำเภอน้ำโสม	อ. น้ำโสม	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีธาตุ	อ. ศรีธาตุ	—

เอกชน

โรงพยาบาลเอราวัณอุตรธานี	3/14 ถ. โกศอนุสรณ์ ต. หมากร้าง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลหมอสุนัขุม	23 ถ. ลาดพร้าว ต. หมากร้าง อ. เมือง	—
บำเพ็ญ	147/2 ถ. หมากร้าง ต. หมากร้าง อ. เมือง	—
วชิรภรณ์พยาบาล	229/5 ถ. ประจักษ์ ต. หมากร้าง อ. เมือง	—

กาฬสินธุ์

โรงพยาบาลกาฬสินธุ์	อ. เมือง	811021,811520
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุดฉินารายณ์	อ. กุดฉินารายณ์	—
โรงพยาบาลอำเภอกมลาไสย	อ. กมลาไสย	—
โรงพยาบาลอำเภอยางตลาด	อ. ยางตลาด	—
โรงพยาบาลอำเภอสมเด็จ	อ. สมเด็จ	—
โรงพยาบาลอำเภอเขาวง	อ. เขาวง	—
โรงพยาบาลอำเภอคำม่วง	อ. คำม่วง	—

เอกชน

สตึกกรรมคตินิค	64 ถ. กาฬสินธุ์ ต. กาฬสินธุ์ อ. เมือง	—
----------------	---------------------------------------	---

นครพนม

โรงพยาบาลนครพนม	อ. เมือง	511327,511422
โรงพยาบาลมุกดาหาร	อ. มุกดาหาร	611285,611208

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม	อ. ธาตุพนม	—
โรงพยาบาลอำเภอนาแก	อ. นาแก	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าอุเทน	อ. ท่าอุเทน	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านแพง	อ. บ้านแพง	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีสงคราม	อ. ศรีสงคราม	—
โรงพยาบาลอำเภอกำชะอี	อ. กำชะอี	—
โรงพยาบาลอำเภอนาหว้า	อ. นาหว้า	—

เอกชน

โรงพยาบาลหมอยาพิษณุ	695/31 ถ. บำรุงเมือง ต. ในเมือง อ. เมือง	—
---------------------	--	---

หนองคาย

โรงพยาบาลหนองคาย	อ. เมือง	411504
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชท่าบ่อ	อ. ท่าบ่อ	—
โรงพยาบาลอำเภอบึงกาฬ	อ. บึงกาฬ	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีเชียงใหม่	อ. ศรีเชียงใหม่	—
โรงพยาบาลอำเภอโพนพิสัย	อ. โพนพิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอเซกา	อ. เซกา	—
โรงพยาบาลอำเภอสั่งคม	อ. สั่งคม	—

มหาสารคาม

โรงพยาบาลมหาสารคาม	อ. เมือง	711478, 711289
โรงพยาบาลอำเภอนาปีนรุฒ	อ. นาปีนรุฒ	—
โรงพยาบาลอำเภอโกสุมพิสัย	อ. โกสุมพิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย	อ. ยักษ์ภูมิพิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอนรบุรี	อ. นรบุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอเชียงยืน	อ. เชียงยืน	—
โรงพยาบาลอำเภอนาเชือก	อ. นาเชือก	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เอกชน		
โรงพยาบาลสุมนานนท์	1168/4 ถ. วรบุตร ต. ตลาด อ. เมือง	—
เลย		
โรงพยาบาลเลย	อ. เมือง	811890,811641
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย	อ. ด่านซ้าย	—
โรงพยาบาลอำเภอวังสะพุง	อ. วังสะพุง	—
โรงพยาบาลอำเภอเชียงคาน	อ. เชียงคาน	—
โรงพยาบาลอำเภอภูกระดึง	อ. ภูกระดึง	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าลี่	อ. ท่าลี่	—
โรงพยาบาลอำเภอปากชม	อ. ปากชม	—
สกลนคร		
โรงพยาบาลสกลนคร	อ. เมือง	711615,711722
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน	อ. สว่างแดนดิน	—
โรงพยาบาลอำเภอพรรณานิคม (อาจารย์ผั่น)	อ. พรรณานิคม	—
โรงพยาบาลอำเภอพังโคน	อ. พังโคน	—
โรงพยาบาลอำเภอวานรนิวาส	อ. วานรนิวาส	—
โรงพยาบาลอำเภออากาศอำนวย	อ. อากาศอำนวย	—
ศูนย์การแพทย์และอนามัยวาริชภูมิ	อ. วาริชภูมิ	—
ศูนย์วันโรค เขต 6	อ. เมือง	711359
ร้อยเอ็ด		
โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	อ. เมือง	511503,511336
โรงพยาบาลอำเภอโพนทอง	อ. โพนทอง	—
โรงพยาบาลอำเภอเกษตรวิสัย	อ. เกษตรวิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอสุวรรณภูมิ	อ. สุวรรณภูมิ	—
โรงพยาบาลอำเภอเสลภูมิ	อ. เสลภูมิ	—
โรงพยาบาลอำเภอพนมไพร	อ. พนมไพร	—
โรงพยาบาลอำเภออาจสามารถ	อ. อาจสามารถ	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองพอก	อ. หนองพอก	—
โรงพยาบาลอำเภอปทุมรัตน์	อ. ปทุมรัตน์	—

๔ ชื่อสถานบริการ	๕ สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอจตุรพักตรพิมาน อ. จตุรพักตรพิมาน (กำลังก่อสร้างเปิดดำเนินการ 2526-2527)		
โรงพยาบาลอำเภอธวัชบุรี	อ. ธวัชบุรี („ „ „ „)	
โรงพยาบาลอำเภอเมยวดี	อ. เมยวดี („ „ „ „)	
โรงพยาบาลอำเภอโพธิ์ทราย	อ. โพธิ์ทราย („ „ „ „)	

เขต 5 ภาคเหนือ

ลำปาง

โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง	อ. เมือง	217045, 217154
โรงพยาบาลอำเภอเถิน	อ. เถิน	—
โรงพยาบาลอำเภอแจ้ห่ม	อ. แจ้ห่ม	—
โรงพยาบาลอำเภอวังเหนือ	อ. วังเหนือ	—
โรงพยาบาลอำเภอห้างฉัตร	อ. ห้างฉัตร	—
โรงพยาบาลอำเภอเสริมงาม	อ. เสริมงาม	—
โรงพยาบาลอำเภองาว	อ. งาว	—
โรงพยาบาลอำเภอสบปราบ	อ. สบปราบ	—
ศูนย์โรคผิวหนังวิทยาสภากาเหนือ	อ. เมือง	218632
ศูนย์งานวางแผนครอบครัวภาคเหนือ	อ. ห้างฉัตร	—
ศูนย์สุขภาพจิต เขต 5	อ. เมือง	217203
ศูนย์ประสาทนพ เขต 4	อ. เมือง	217331
ศูนย์โรคเรื้อรัง เขต 5	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง	217771

เลย

โรงพยาบาลแวนแสนวัด	44 ต. เจริญประเทศ ต. เวียงเหนือ	
	อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเกษมสวัสดิ์	170-172 ต. บุญวาทย์ ต. สวนดอก	
	อ. เมือง	—
โรงพยาบาลพุทธิร	596 ต. เขื่อนไฮเวย์ หมู่ 5	
	ต. พระบาท อ. เมือง	—

ลำพูน

โรงพยาบาลลำพูน	อ. เมือง	511034
----------------	----------	--------

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอป่าซาง	อ. ป่าซาง	—
โรงพยาบาลอำเภอลี้	อ. ลี้	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านโฮ่ง	อ. บ้านโฮ่ง	—

เขียงราย

โรงพยาบาลเขียงรายประชาชนเคราะห์	อ. เมือง	311304,311300
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเขียงของ	อ. เขียงของ	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่สาย	อ. แม่สาย	—
โรงพยาบาลอำเภอฟาน	อ. ฟาน	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่จัน	อ. แม่จัน	—
โรงพยาบาลอำเภอเทิง	อ. เทิง	—
โรงพยาบาลอำเภอเวียงป่าเป้า	อ. เวียงป่าเป้า	—
โรงพยาบาลอำเภอเชียงแสน	อ. เชียงแสน	—
โรงพยาบาลอำเภอป่าแดด	อ. ป่าแดด (กำลังก่อสร้าง)	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่สรวย	อ. แม่สรวย (กำลังก่อสร้าง)	—

เอกชน

โรงพยาบาลโอเวอร์บรู๊ค	17 ถ. สิงห์โคก ต. เวียง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเมืองพาน	บ้านเด่น ต. เมืองพาน อ. พาน	—
โรงพยาบาลหมอบริวิทย์	1 หมู่ที่ 3 ถ. หิรัญนคร ต. แม่จัน	—
	อ. แม่จัน	—

พะเยา

โรงพยาบาลพะเยา	อ. เมือง	431189,431209
โรงพยาบาลเชียงคำ	อ. เชียงคำ	—
โรงพยาบาลอำเภอปง	อ. ปง	—
โรงพยาบาลอำเภอเชียงม่วน	อ. เชียงม่วน	—
โรงพยาบาลอำเภอจุน	อ. จุน	—
โรงพยาบาลอำเภอคอกคำใต้	อ. คอกคำใต้	—

เขียงใหม่

โรงพยาบาลเขียงใหม่	อ. แม่ริม	234826,236153
--------------------	-----------	---------------

๔ ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอฝาง	อ. ฝาง	—
โรงพยาบาลอำเภอจอมทอง	อ. จอมทอง	—
โรงพยาบาลอำเภอฮอด	อ. ฮอด	—
โรงพยาบาลอำเภอสารภี	อ. สารภี	—
โรงพยาบาลอำเภอคอยสะเก็ก	อ. คอยสะเก็ก	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่แตง	อ. แม่แตง	—
โรงพยาบาลอำเภอเชียงดาว	อ. เชียงดาว	—
โรงพยาบาลอำเภอพร้าว	อ. พร้าว	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่แจ่ม	อ. แม่แจ่ม	—
โรงพยาบาลอำเภอสันป่าตอง	อ. สันป่าตอง	—
โรงพยาบาลสวนปรง	อ. เมือง	234825
โรงพยาบาลประสาท	อ. เมือง	221676
ศูนย์ทันตสาธารณสุข เขต 5	อ. เมือง	234694
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 5	อ. เมือง	236856
โรงพยาบาลแม่และเด็ก	อ. เมือง	236856
ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ	อ. เมือง	234694
ศูนย์โภชนาการ เขต 5	อ. เมือง	234694
ศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 5	อ. เมือง	234774
ศูนย์กามโรค เขต 5	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่	235775
ศูนย์มาลาเรีย เขต 2	อ. เมือง	221529
ศูนย์วัณโรค เขต 1	143 ถ. ศรีคือนไชย ต. ข้างกลาน	236364
เอกชน		
โรงพยาบาลแมคคอร์มิค	133 ถ. แก้วนารัฐ ต. วัดเกตุ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลรวมแพทย์	21 ถ. นันทาราม ต. หายยา อ. เมือง	—
โรงพยาบาลลานนา	103 ถ. เชียงใหม่—ลำปาง หมู่ 3 ต. ป่าตัน อ. เมือง	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลจินตาสงหนะนคร	14 ถ. เจริญราษฎร์ ต. วัดเกต อ. เมือง	—
สถานพยาบาลหมอบ่าด	51/1 ถ. ช้างเผือก ต. ศรีภูมิ อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเสียมภักดี	50 ถ. ศรีคอนไชย ต. หายยา อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเสริมสุข	121 หมู่บ้านฤๅษีสุนทรเกษม ต. หนองหอย อ. เมือง	—
โรงพยาบาลเชียงใหม่ปัสติคลินิก	47-53 ซอย 7 ถ. โชตนา ต. ศรีภูมิ อ. เมือง	—
ผดุงครรภ์แมนเนตรี	60 ถ. วัดเกต ต. วัดเกต อ. เมือง	—
โบราณเมตตา	113 ถ. ศรีภูมิ ต. ศรีภูมิ อ. เมือง	—
บรรเทาทุกข์โบราณภาคเหนือ	78/1 ถ. เชียงใหม่-ฮอด ต. หายยา อ. เมือง	—
	80 หมู่ที่ 7 ถ. เชียงใหม่-ลำพูน ต. ยางนึ่ง อ. สารภี	—

น่าน

โรงพยาบาลน่าน	อ. เมือง	710138
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชบัว	อ. บัว	—
โรงพยาบาลอำเภอนาน้อย	อ. นาน้อย	—
โรงพยาบาลอำเภอสา	อ. สา	—

แพร่

โรงพยาบาลแพร่	อ. เมือง	511096, 511103
โรงพยาบาลอำเภอสอง	อ. สอง	—
โรงพยาบาลอำเภอเด่นชัย	อ. เด่นชัย	—
โรงพยาบาลอำเภอสอง	อ. สอง	—
โรงพยาบาลอำเภอสูงเม่น	อ. สูงเม่น	—

ชื่อสถานบริการ

สถานที่ตั้ง

โทรศัพท์

เอกชน

โรงพยาบาลแพร่คริสเตียน

7 ถ. ยัทธิกิจโกศล ต. ในเมือง

—

อ. เมือง

บุณฑราแพทย์สถาน

65 ถ. ช่อแฮ ต. ในเวียง อ. เมือง

—

นิคมคณินค

53 ถ. บ้านใหม่ ต. ในเวียง

—

อ. เมือง

อุตรดิตถ์

โรงพยาบาลอุตรดิตถ์

อ. เมือง

411064, 411175

โรงพยาบาลอำเภอน้ำป่าก

อ. น้ำป่าก

—

โรงพยาบาลอำเภอฟากท่า

อ. ฟากท่า

—

โรงพยาบาลอำเภอฟิชชัย

อ. ฟิชชัย

—

โรงพยาบาลอำเภอท่าปลา

อ. ท่าปลา

—

โรงพยาบาลอำเภอตรวน

อ. ตรวน (กำลังก่อสร้าง)

—

แม่ฮ่องสอน

โรงพยาบาลศรีสังวาลย์

อ. เมือง

611398, 611378

โรงพยาบาลอำเภอแม่สะเรียง

อ. แม่สะเรียง

—

โรงพยาบาลอำเภอขุนยวม

อ. ขุนยวม

—

โรงพยาบาลอำเภอปาย

อ. ปาย

—

โรงพยาบาลอำเภอแม่ลาน้อย

อ. แม่ลาน้อย

—

เอกชน

โรงพยาบาลแม่สะเรียงคริสเตียน

196 ถ. แหล่งพานิช หมู่ 1

—

ต. บ้านภาค อ. แม่สะเรียง

เขต 6 พิษณุโลก

โรงพยาบาลศูนย์พุทธชินราชพิษณุโลก

อ. เมือง

258812, 258608

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย

อ. นครไทย

—

โรงพยาบาลอำเภอบางระกำ

อ. บางระกำ

—

โรงพยาบาลอำเภอบางกระทุ่ม

อ. บางกระทุ่ม

—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอวังทอง	อ. วังทอง	—
โรงพยาบาลอำเภอพรหมพิราม	อ. พรหมพิราม	—
โรงพยาบาลอำเภอวัดโบสถ์	อ. วัดโบสถ์	—
ศูนย์สุขภาพิบาล เขต 6	อ. วังทอง	311172
ศูนย์โรคเรื้อน เขต 6 นิคมบ้านกว้าง	อ. เมือง (ต. ป.ณ. 38)	258120
ศูนย์วัณโรค เขต 8	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดพิษณุโลก	258850
พิจิตร		
โรงพยาบาลพิจิตร	อ. เมือง	611355, 611230
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน	อ. ตะพานหิน	631355
โรงพยาบาลอำเภอบางมูลนาก	อ. บางมูลนาก	631131, 631132
โรงพยาบาลอำเภอสามงาม	อ. สามงาม	—
โรงพยาบาลอำเภอโพทะเล	อ. โพทะเล	—
สุโขทัย		
โรงพยาบาลสุโขทัย	อ. เมือง	611701, 611782
โรงพยาบาลศรีสังวร	อ. ศรีสำโรง	—
โรงพยาบาลอำเภอศรีสัชนาลัย	อ. ศรีสัชนาลัย	—
โรงพยาบาลอำเภอสวรรคโลก	อ. สุวรรคโลก	—
โรงพยาบาลอำเภอกงไกรลาศ	อ. กงไกรลาศ	—
โรงพยาบาลอำเภอกิ่วมาศ	อ. กิ่วมาศ	—
โรงพยาบาลอำเภอทุ่งเสลี่ยม	อ. ทุ่งเสลี่ยม	—
ตาก		
โรงพยาบาลตาก	อ. เมือง	511024-5
โรงพยาบาลแม่สอด	อ. แม่สอด	531229, 531224
โรงพยาบาลอำเภอบ้านตาก	อ. บ้านตาก	—
โรงพยาบาลอำเภอแม่ระมาด	อ. แม่ระมาด	—
กำแพงเพชร		
โรงพยาบาลกำแพงเพชร	อ. เมือง	711232, 711234
โรงพยาบาลอำเภอคลองขลุง	อ. คลองขลุง	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล	อ. เมือง	—
โรงพยาบาลอำเภอพรานกระต่าย	อ. พรานกระต่าย	—
โรงพยาบาลอำเภอกลองदान	อ. กลองदान	—

เอกชน

ปรีชาคลินิก	791 ถ. ราชดำเนิน ต. ในเมือง อ. เมือง	—
สำนักงานแพทย์สุรนารถ	1 ถ. ราชดำเนิน 1 ต. ในเมือง อ. เมือง	—
นิมิตรกรแพทย์	81/2 ถ. เทศา ต. ในเมือง อ. เมือง	—
บัณฑิตการแพทย์	186—188 ถ. ราชดำเนิน ต. ในเมือง อ. เมือง	—

นครสวรรค์

โรงพยาบาลศูนย์สวรรค์ประชารักษ์	อ. เมือง	213167, 212119
โรงพยาบาลอำเภอตากดี	อ. ตากดี	—
โรงพยาบาลอำเภอตากฟ้า	อ. ตากฟ้า	—
โรงพยาบาลอำเภอลาดยาว	อ. ลาดยาว	—
โรงพยาบาลอำเภอท่าตะโก	อ. ท่าตะโก	—
โรงพยาบาลอำเภอบรรพตพิสัย	อ. บรรพตพิสัย	—
โรงพยาบาลอำเภอชุมแสง	อ. ชุมแสง	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองบัว	อ. หนองบัว	—
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 6	อ. เมือง	—
ศูนย์โภชนาการ เขต 6	อ. เมือง	213700
ศูนย์กัมโรค เขต 6	เชิงเขาภบ อ. เมือง	212621
ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป ภาคเหนือ	อ. เมือง	212938
ศูนย์วัณโรค เขต 10	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดนครสวรรค์ ถ. พหลโยธิน	213763

เอกชน

โรงพยาบาลคริสเตียนหนองบัว	265/4 หมู่ 3 ต. หนองบัว อ. หนองบัว	—
---------------------------	---------------------------------------	---

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
สำนักงานแพทย์หมอเสริมศักดิ์	175/2-4 ถ. สวรรค์วิถี ต. ปากน้ำโพ อ. เมือง	—
สถานพยาบาลสมศักดิ์-สุทัศน์ เพชรบูรณ์	53/0 3 ถ. อรรถกวี ต. ปากน้ำโพ. เมือง—	—
โรงพยาบาลเพชรบูรณ์	อ. เมือง	711024-5
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชหล่มเก่า	อ. หล่มเก่า	—
โรงพยาบาลอำเภอหล่มสัก	อ. หล่มสัก	—
โรงพยาบาลอำเภอวิเชียรบุรี	อ. วิเชียรบุรี	—
โรงพยาบาลอำเภอหนองไผ่	อ. หนองไผ่	—
โรงพยาบาลอำเภอชนแดน	อ. ชนแดน	—
เอกชน		
คลินิกหมอประวัติ	10-11 ถ. ศษเสนีย์ ต. เทศบาลหล่มสัก อ. หล่มสัก	—
อุทัยธานี		
โรงพยาบาลอุทัยธานี	อ. เมือง	511584, 511681
โรงพยาบาลอำเภอหนองฉาง	อ. หนองฉาง	—
โรงพยาบาลอำเภอทัพทัน	อ. ทัพทัน	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านไร่	อ. บ้านไร่	—
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 61	—	—
เขต 8 ภาคใต้		
นครศรีธรรมราช		
โรงพยาบาลศูนย์มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช	อ. เมือง	356024, 356640
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฉวาง	อ. ฉวาง	—
โรงพยาบาลอำเภอทุ่งสง	อ. ทุ่งสง	411384
โรงพยาบาลอำเภอเชียรใหญ่	อ. ชีรใหญ่	—
โรงพยาบาลอำเภอปากพนัง	อ. ปากพนัง	—
โรงพยาบาลอำเภอหัวไทร	อ. หัวไทร	—
โรงพยาบาลอำเภอสิชล	อ. สิชล	—
โรงพยาบาลอำเภอลานสกา	อ. ลานสกา	—
โรงพยาบาลอำเภอขนอม	อ. ขนอม	—

ขอสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
ภูเก็ต		
โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	อ. เมือง	211114, 211786
โรงพยาบาลอำเภอถลาง	อ. ถลาง	—
ระนอง		
โรงพยาบาลระนอง	อ. เมือง	811574-5
โรงพยาบาลอำเภอกระบี่	อ. กระบี่	—
โรงพยาบาลอำเภอกะเปอร์	อ. กะเปอร์	—
สุราษฎร์ธานี		
โรงพยาบาลศูนย์สุราษฎร์ธานี	อ. เมือง	272592, 272231
โรงพยาบาลเกาะสมุย	อ. เมือง	—
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเวียงสระ	อ. เวียงสระ	—
โรงพยาบาลอำเภอไชยา	อ. ไชยา	—
โรงพยาบาลอำเภอพระแสง	อ. พระแสง	—
โรงพยาบาลอำเภอพุนพิน	อ. พุนพิน	—
โรงพยาบาลอำเภอกาญจนดิษฐ์	อ. กาญจนดิษฐ์	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านนาสาร	อ. บ้านนาสาร	—
โรงพยาบาลอำเภอคีรีรัฐนิคม	อ. คีรีรัฐนิคม	—
โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	อ. เมือง	311308
ศูนย์สุขภาพเขต 8	อ. เมือง	272789
หน่วยโรคเท้าช้าง	อ. เมือง	272486
เอกชน		
โรงพยาบาลรวมแพทย์สุราษฎร์ธานี 3	ถ. รัฐวังสรรกร์ ต. ตลาด อ. เมือง	—
โรงพยาบาลบ้านคอน	652/2 ถ. หน้าเมือง อ. เมือง	—
ไทยคลินิค	955/5 หมู่ 1 ต. ท่าข้าม อ. พุนพิน	—
เขต 9 สงขลา		
โรงพยาบาลสงขลา	อ. เมือง	311017, 311379
โรงพยาบาลศูนย์หาดใหญ่	อ. หาดใหญ่	244719, 243016
โรงพยาบาลอำเภอระโนด	อ. ระโนด	—
โรงพยาบาลอำเภอสะทิงพระ	อ. สะทิงพระ	—

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
โรงพยาบาลอำเภอรัทภูมิ	อ. รัทภูมิ	—
โรงพยาบาลอำเภอนาทวี	อ. นาทวี	—
โรงพยาบาลอำเภอจะนะ	อ. จะนะ	—
โรงพยาบาลอำเภอพังงา	อ. สะเตกา	—
โรงพยาบาลอำเภอสะบ้าย้อย	อ. สะบ้าย้อย	—
โรงพยาบาลอำเภอสะเตกา	อ. สะเตกา	—
ศูนย์ระบาควิทยาภาคใต้	อ. เมือง	311751
โรงพยาบาลประสาธน์	อ. เมือง	311319
ศูนย์โภชนาการ เขต 9	อ. เมือง	311170
ศูนย์สุขภาพิบาล เขต 9	อ. เมือง	311882
ศูนย์ประสาทนบท เขต 5	อ. เมือง	311556
ศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 9	อ. เมือง	311751
ศูนย์กามโรค เขต 9	ถนนไทรบุรี อ. เมือง	311752
ศูนย์มาลาเรีย เขต 4	—	311411
ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป ภาคใต้	อ. หาดใหญ่	243044
ศูนย์โรคเรื้อน เขต 9	34 ถ. ไซยา อ. เมือง	—
เอกชน		
โรงพยาบาลหาดใหญ่รวมแพทย์	453-454 ถ. เพชรเกษม ต. หาดใหญ่	—
	อ. หาดใหญ่	
โรงพยาบาลหมอบุญจอง	114 ถ. แสงจันทร์ ต. หาดใหญ่	—
	อ. หาดใหญ่	
สถานพยาบาลหมอสรรเสริญ	124/1 ถ. รามวิถี หมู่ 13 ต. บ่อหย่าง อ. เมือง	—
โรงพยาบาลวังจันทร์	22 ถ. กาญจนวนิช หมู่ 4 ต. บ้านพรุ	—
	อ. หาดใหญ่	
บุญโสภณสถานพยาบาล	166/5-7 ถ. นิพัทธ์อุทก 2 ต. หาดใหญ่	—
	อ. หาดใหญ่	
โรงพยาบาลมิชชัน	14 ถ. โชคสมาน ต. หาดใหญ่ อ. หาดใหญ่	—
จามวีสถานผดุงครรภ์	100 ถ. ไทรบุรี ต. บ่อหย่าง อ. เมือง	—
นำเสนสถานผดุงครรภ์	47 ถ. ควงจันทร์ ต. หาดใหญ่	—
	อ. หาดใหญ่	

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
สมรสสถานพยาบาลผดุงครรภ์	22 ถ. ไทรบุรี ต. บ่อหย่าง อ. เมือง	—
กาญจนามผดุงครรภ์	194 ถ. นิพัทธ์อุทก 3 ต. หาดใหญ่ อ. หาดใหญ่	—
เด็กผดุงครรภ์	82 ถ. รามัญ ต. บ่อหย่าง อ. เมือง	—
ตวัน		
โรงพยาบาลตวัน	อ. เมือง	218831,218018
โรงพยาบาลอำเภอย้ายยอก	อ. ย้ายยอก	271049
โรงพยาบาลอำเภอกันตัง	อ. กันตัง	251256
โรงพยาบาลอำเภอปะเหลียน	อ. ปะเหลียน	—
โรงพยาบาลอำเภอย่านตาขาว	อ. ย่านตาขาว	—
เอกราช		
โรงพยาบาลตรังชาตะสงเคราะห์	82 ถ. ย้ายยอก ต. ทับเที่ยง อ. เมือง	—
วัฒนแพทย์ตรัง	247/2 ถ. พัทลุง ต. ทับเที่ยง อ. เมือง	—
ย้ายยอก	213/4 ถ. เพชรเกษม หมู่ที่ 3 ต. ย้ายยอก อ. ย้ายยอก	—
โรงพยาบาลทับเที่ยง	23 ถ. ท่ากลาง ต. ทับเที่ยง อ. เมือง	—
นราธิวาส		
โรงพยาบาลนราธิวาส	อ. เมือง	511379,511060
โรงพยาบาลสุโหงโก-ลก	อ. สุโหงโก-ลก	611560,611109
โรงพยาบาลอำเภอรือเสาะ	อ. รือเสาะ	—
โรงพยาบาลอำเภوتاโกโบ	อ. ตาโกโบ	—
โรงพยาบาลอำเภอสู่หงปาตี	อ. สู่หงปาตี	—
โรงพยาบาลอำเภอแว้ง	อ. อแว้ง	—
เอกราช		
โรงพยาบาลโคกเคียน	24 ถ. โคกเคียน หมู่ 7 ต. บางนาอ. อ. เมือง	—
ปัตตานี		
โรงพยาบาลปัตตานี	อ. เมือง	349260,349479
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี	อ. สายบุรี	411002
โรงพยาบาลอำเภอกอโพธิ์	อ. โกโพธิ์	—
โรงพยาบาลอำเภอบ้านาเระ	อ. บ้านาเระ	—
หน่วยโรคเท้าช้าง	86-86/1 ถ. นาเกลือ อ. เมือง	349478

ชื่อสถานบริการ	สถานที่ตั้ง	โทรศัพท์
เอกชน		
โรงพยาบาลคริสเตียนสายบุรี	104/1 ถ. ปากน้ำ ต. ทะลุบัน อ. สายบุรี	—
พัทลุง		
โรงพยาบาลพัทลุง	อ. เมือง	611282, 611008
โรงพยาบาลอำเภอควนขนุน	อ. ควนขนุน	—
โรงพยาบาลอำเภอปากพะยูน	อ. ปากพะยูน	—
โรงพยาบาลอำเภอท่ามะเค็ด	อ. เขาชัยสน	—
โรงพยาบาลอำเภอบางแก้ว	อ. เขาชัยสน	—

เอกชน		
โรงพยาบาลรวมแพทย์	65-67 ถ. โพธิ์สะอาค ต. คูหาสวรรค์ อ. เมือง	—
สมทรงพยาบาล	50 ถ. คูหาสวรรค์ ต. คูหาสวรรค์ อ. เมือง	—

ยะลา		
โรงพยาบาลศูนย์ยะลา	อ. เมือง	212222-3
โรงพยาบาลเบตง	อ. เบตง	230009, 230202
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา	อ. ยะหา	—
โรงพยาบาลอำเภอบันนังสตา	อ. บันนังสตา	—
โรงพยาบาลอำเภอรามัน	อ. รามัน	—
ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 9	อ. เมือง	212862
โรงพยาบาลแม่และเด็ก	อ. เมือง	212862
ศูนย์วันโรค เขต 3	ในบริเวณสำนักงานสาธารณสุข- จังหวัดยะลา 95 ถ. เทศบาล 1 อ. เมือง	212332

เอกชน		
ร้านหมอสวนิต	118 ถ. สุขยางค์ หมู่ 3 ต. เบตง อ. เบตง	—
สุวงศ์	97 ถ. พัทธภักดิ์ ต. สะเตง อ. เมือง	—
มุสลิฟพยาบาล	59 ถ. ไชยจรัส หมู่ 6 ต. สะเตง อ. เมือง	—
สตูล		
โรงพยาบาลสตูล	อ. เมือง	711028
โรงพยาบาลอำเภอละงู	อ. ละงู	—
โรงพยาบาลอำเภอควนกาหลง	อ. ควนกาหลง	—

หมายเหตุ สถานบริการสาธารณสุขของเอกชนเฉพาะที่ขออนุญาตประกอบโรคศิลปะกับกองประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2523 เท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข **อนุสรณ์กระทรวงสาธารณสุขครบรอบ 15 ปี** พ.ศ. 2485-2500
2. กระทรวงสาธารณสุข **อนุสรณ์กระทรวงสาธารณสุขครบรอบ 20 ปี** พ.ศ. 2485-2505
3. กระทรวงสาธารณสุข **อนุสรณ์กระทรวงสาธารณสุขครบรอบ 25 ปี** พ.ศ. 2485-2510
4. กองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
สถิติใบอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยาทั่วราชอาณาจักร ประจำปี 2524
(เอกสารโรเนียว)
5. กองประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
จำนวนสถานพยาบาลเอกชน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2523
(เอกสารโรเนียว)
6. กองแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข การสาธารณสุขในประเทศไทย
เอกสารหมายเลข สส./25/ร.9/ข.9 19 มีนาคม 2524
(เอกสารโรเนียว)
7. กองสาธารณสุขภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สรุปการดำเนินงาน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช มิถุนายน 2524
(เอกสารโรเนียว ระบุที่ ส/8/6/6/24)
8. นายแพทย์ยุทธนา ศุขสมบัติ “การพัฒนาสาธารณสุขเพื่อความมั่นคงของชาติ”
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 22 (พ.ศ. 2522-2523)
9. นายแพทย์อุทัย สุกสุข “การพัฒนาโครงสร้างการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค”
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 23 (พ.ศ. 2523-2524)

500475